

Handläggare
Stefano Prestinoni
Telefon: 08-50824030Till
Skärholmens stadsdelsnämnd

Tertialrapport Tertial 1 2018 för Skärholmens stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

1. Nämnden godkänner tertialrapport 1 2018, inkl. bilagor och överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Nämnden godkänner förvaltningens förslag till handlingsplan mot våldsbejakande extremism enligt bilaga 7.
3. Nämnden ansöker om budgetjustering för investeringsmedel om 0,2 mnkr för trygghetsskapande åtgärder enligt bilaga 9.
4. Nämnden reviderar plan för internkontroll enligt bilaga 11.
5. Beslutet förklaras omedelbart justerad.

Susanne Leinsköld
StadsdelsdirektörStefano Prestinoni
Administrativ chef

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys.....	4
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål.....	6
1. Ett Stockholm som håller samman	6
1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor.....	7
1.2 Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla	11
1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar	18
1.4 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo	22
1.5 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla	23
1.6 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande	26
1.7 Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet	28
2. Ett klimatsmart Stockholm	32
2.1 Energianvändningen är hållbar.....	32
2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade	33
2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning	34
2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva	36
2.5 Stockholms miljö är giftfri	37
2.6 Inomhusmiljön i Stockholm är sund	38
3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm	39
3.1 Stockholm är en världsledande kunskapsregion.....	39
3.2 Stockholm är en företagsvänlig stad	41
3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva	42
3.4 I Stockholm är det enkelt att utbilda sig genom hela livet	45
3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar	45
4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm	46
4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika	48
4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor	49
4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering	55
4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention	57
4.5 Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld	58
4.6 Stockholm är en tillgänglig stad för alla	60

4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande.....	64
4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning	67
Uppföljning av ekonomi.....	68
Uppföljning av driftbudget.....	68
Resultatenheter	72
Investeringar.....	72
Försäljningar av anläggningstillgångar	72
Betydande projekt som inte är investeringar	72
Omslutningsförändringar.....	72
Budgetjusteringar	72
Medel för lokaländamål.....	72
Analys av balansräkning	72
Övrigt	72
Synpunkter och klagomål.....	72
Övrigt.....	72

Bilagor

Bilaga 1: Bilaga 1 ub071a T1 2018

Bilaga 2: Bilaga 2 ub061a T1 2018

Bilaga 3: Bilaga 3 Fryshusets Tertialrapport 1 2018

Bilaga 4: Bilaga 4 Uppföljning Klimatinvesteringar - elcyklar

Bilaga 5: Bilaga 5 Uppföljning Klimatinvesteringar - motionsspår

Bilaga 6: Bilaga 6 Uppföljning Klimatinvesteringar - skräpkorgar

Bilaga 7: Bilaga 7 VBE

Bilaga 8: Bilaga 8 Sammanställning av synpunkter och klagomål 2018 - 1

Bilaga 9: Bilaga 9 - Medel för trygghetsskapande åtgärder lokal i Vårberg

Bilaga 10: Bilaga 10 Sdn24 T1 2018

Bilaga 11: Bilaga 11 Plan för internkontroll med väsentlighets- och riskanalys i Skärholmen

Bilaga 12: Försättning till Bilaga 11 Plan för internkontroll med väsentlighets- och riskanalys i Skärholmens stadsdelsförvaltning

Sammanfattande analys

Skärholmens stadsdelsförvaltning bedömer att nämnden bidrar till att uppfylla samtliga fyra kommunfullmäktiges inriktningsmål och att arbetet i stort pågår i enlighet med verksamhetsplan.

Ett Stockholm som håller samman

Förvaltningen bedömer att inriktningsmålet "Ett Stockholm som håller samman" uppfylls helt. Måluppfyllelsen grundar sig på att samtliga sju underliggande verksamhetsområdesmål bedöms uppfyllas.

Under målet "Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor" och inom ramen för projektet läslyftet har ett 50- tal förskollärare deltagit i en kompetensutvecklingsinsats som bygger på kollegialt lärande med stöd av handledare med syftet att utveckla kunskaperna kring barns språk-, läs- och skrivutveckling.

Under målet "Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla" ser förvaltningen en del utmaningar med några av målvärdena för nya nämndindikatorer som ligger till grund för måluppfyllelsen. I syfte att säkerställa måluppfyllelsen och stärka samverkan mellan socialtjänst och förskola har åtgärder vidtagits.

Under målet "Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar" har förvaltningen tillsammans med förslag från medborgarna kartlagt ett antal platser där effektbelysning behövs för att minska den upplevda otryggheten. Arbetet med att åtgärda detta påbörjas inom kort. Nämnden har fått beviljat 2 mnkr för trygghetsskapande åtgärder. Genom en pågående medborgarbudgetprocess, där invånare bjuds in till att tycka om vad pengarna ska användas till, kommer förvaltningen att genomföra framröstade åtgärder under hösten.

Under målet "Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet" arbetar förvaltningen med att införa ramtid i hemtjänsten. Förvaltningen bedömer att ramtiden kommer att ge brukarna bättre förutsättningar och möjligheter att påverka hur hjälpen utförs.

En ökning noteras av besökare vid de tre aktivitetscenter för äldre. Det är antalet återkommande besökare som står för den största delen av ökningen och de mest välbesökta aktiviteterna är sittgymnastiken och kaféverksamheten.

Ett klimatsmart Stockholm

Förvaltningen bedömer att inriktningsmålet "ett klimatsmart Stockholm" uppfylls helt. Måluppfyllelsen grundar sig på att samtliga sex verksamhetsområdesmål bedöms uppfyllas.

Under målet "Transporter i Stockholm är miljöanpassade" har förvaltningen genomfört en kartläggning över antalet taxiresor som genomförs i tjänsten. Rutiner för tjänsteresor har tagits fram och håller på att implementeras. Målet för indikatorn bedöms därmed uppnås.

Under målet "Stockholms kretslopp är resurseffektiva" har förvaltningen beviljats medel för inköp av solcellldrivna skräpkorgar och har under våren placerat ut några i Bredäng och Sättra.

Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

Förvaltningen bedömer att inriktningsmålet "Ett ekonomiskt hållbart Stockholm" uppfylls helt. Samtliga fem underliggande verksamhetsområdesmål bedöms uppfyllas.

Bland goda exempel kan följande nämnas att under målet "Stockholm är en världsledande

kunskapsregion" har förvaltningen påbörjat ett utvidgat samarbete med Södertörns högskola. Mötesplatsen, centrum för professionsutveckling (CPU) har upprättats och används för träffar med handledare och studenter men även av övriga pedagoger i förvaltningen.

Under målet "Stockholm är en företagsvänlig stad" har förvaltningen inlett samverkan med Stockholm Business Region för att analysera de generella tillväxtmöjligheterna i området samt behov av och möjligheter till lokala näringslivsanalyser. Arbetet är framförallt inriktat på utvecklingen av centrala Skärholmen men även på att stärka företagandet i Vårberg och att stötta kvinnor och personer med utländsk bakgrund, inklusive nyanlända, att komma i arbete eller studier.

Målet "Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar" bedöms uppfyllas helt mot bakgrund av att stadsdelsförvaltningen prognosticerar en budget i balans.

Ett demokratiskt hållbart Stockholm

Förvaltningen bedömer att inriktningsmålet "Ett demokratiskt hållbart Stockholm" uppfylls helt. Måluppfyllelsen grundar sig på att sju av åtta underliggande verksamhetsområdesmål bedöms uppfyllas.

Under målet "Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika" fortsätter arbete med att integrera ett jämställdhetsperspektiv i all ordinarie verksamhet. Utbildningar i att genomföra jämställdhetsanalyser har arrangerats. Ett jämställdhetsbokslut för året planeras med syfte att presentera förvaltningens jämställdhetsarbete på ett mer sammanhållet sätt.

Under målet "Stockholm stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor" noterar förvaltningen för andra året i rad högst svarsfrekvens på medarbetarenkäten. Det aktiva medskapande index (AMI) minskade med en procentenhet till 82 men var bland stadsdelsförvaltningarnas bästa resultat. Handlingsplaner utifrån resultaten ska tas fram i syfte att förbättra resultaten till nästa mätning. Sjukfrånvaron har fortsatt att minska över tid och ligger nu i nivå med årsmålet.

Målet "Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention" bedöms uppfyllas delvis. Förvaltningen bedömer att årsmål för några av indikatorerna kan bli svara att nå och har därför tagit fram en handlingsplan.

Under målet "Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld" kommer ett Relationsvåldscenter (RVC) Sydväst att inrättas under sommaren 2018. Förutom RVC kommer även förvaltningen ha ett gemensamt relationsvåldsteam (RVT) tillsammans med Hägersten-Liljeholmen- och Älvsjö stadsdelsförvaltning.

Under målet "Stockholm är en tillgänglig stad för alla" har förvaltningen inlett ett arbete med att skapa ett pedagogiskt ramverk inom LSS-verksamheterna i egen regi. Material till ramverket har börjat produceras och i juni kommer materialet bearbetas i en första omgång fokusgrupper med brukare respektive anhöriga.

Förvaltningen samverkar med rådet för funktionshinderfrågor vid utveckling av parkinvesteringar och deltagande processer såsom medborgarbudgeten i Vårberg samt utvecklingen av Vårbergstoppen.

Förvaltningen har kompletterat internkontrollplanen enligt återkoppling erhållen i kommunstyrelsens avstämningsärende "mål och budget". Målet för ökat antalet platser för Stockholmsjobb har justerats och komplettering har skett under dels målet "Alla äldre har en

trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet" och dels interkontrollplanen.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål:

1. Ett Stockholm som håller samman

Förvaltningen bedömer att 7 av 7 verksamhetsområdesmål uppfylls helt och därmed bidrar till att uppfylla inriktningsmålet. Flertalet av nämndmålen, aktiviteterna och indikatorerna som bedöms ha stor påverkan på måluppfyllelsen bedöms uppnås.

Förvaltningen redovisar för flertalet goda exempel.

Målet "Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor" uppfylls.

Den genomförda skattningen under hösten visar tendenser på att ökad kunskap och insikt hos pedagoger leder till en ökad självkritik. Ökad kompetens bland pedagoger behövs inom språkarbete och programmering och bedöms kunna bidra till att medarbetarna kan höja sig inom samtliga fem områden i självskattningsverktyget. Under året sker satsningar inom såväl arbete med barns språkliga utveckling samt digitalisering.

Inom ramen för projektet läslyftet har ett 50- tal förskollärare deltagit i en kompetensutvecklingsinsats som bygger på kollegialt lärande med stöd av handledare med syftet att utveckla kunskaperna kring barns språk-, läs- och skrivutveckling.

Förvaltningens försätter arbetet med att öka inskrivningsgraden i förskolan. Som ett led i detta arbete startades hösten 2017 en introduktionsförskola som nu har ett snitt på 125 besökare/vecka varav hälften barn.

Målet "Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla" uppfylls. Förvaltningen har identifierat utmaningar med målvärdet för några av de för året nya nämndindikatorer som ligger till grund för måluppfyllelsen och har vidtagit åtgärder. Då indikatorerna är nya har målvärden för dessa varit svåra att bedöma. För att öka samverkan mellan socialtjänst och förskola har förvaltningen påbörjat arbete med att upprätta en checklista som ska användas vid alla orosanmälningar som inkommer från de kommunala förskolorna i stadsdelsnämndsområdet. Nämnden har fått beviljat 2 mnkr för trygghetsskapande åtgärder. Genom en medborgarbudgetprocess, där invånare bjuds in till att tycka om vad pengarna ska användas till, kommer förvaltningen att genomföra framröstade åtgärder under hösten

I syfte att nå målet att 91 % av de familjehemsplacerade barn ska ha godkänt i kärnämnen är socialsekreterarna delaktiga i uppföljningen och utformandet av de åtgärdsplaner som skolan gör.

Målet "Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar" uppfylls.

I syfte att förändra attityd- och beteende pågår arbete med att ta fram en seriebok kring nedskräpning. Serieboken utspelas i området och har en hjältefigur som också kommer att bli en symbol för arbetet mot nedskräpning i Skärholmen. Boken kommer att delas ut till alla förskolebarn i stadsdelsnämndsområdet.

Målet "Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo" uppfylls.

Frukostseminarier har genomförts där samtliga byggaktörer engagerade i Fokus Skärholmen

bjudits in att del av information om stadens arbete med utgångspunkt i Skärholmens lokala utvecklingsprogram. Träffarna bedöms bidra till erfarenhetsutbyte och för att berörda aktörer ska kunna knyta kontakt och samverka.

Målet "Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla" uppfylls.

Förvaltningen har startat dialogen kring spontanidrottsplatsen vid Bredängs bollplan. Workshops med fokusgruppen bestående 14-åriga flickor har genomförts och lett till ett antal förslag som ligger till grund för platsens utformning.

Målet "Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande" uppfylls.

Ett samarbete har inletts mellan Torsdagsklubben i Vårberg med Cirkus Cirkör. Under tio tillfällen får deltagare testa på olika cirkusaktiviteter i Vårbergs centrum. På påsklovet flyttade Torsdagsklubben till Kulturhuset för utställningen "Välkommen till Skärholmen" i Stockholmsrummet. Besökare fick vara med och känna på hur Torsdagsklubben fungerar under workshopen Växa, gro och rötter!

Målet "Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet" uppfylls.

Förvaltningen noterar även en ökning av besökare vid de tre aktivitetscenter för äldre. Antalet återkommande besökare är gruppen som står för den största delen av ökningen och de mest välbesökta aktiviteterna är sittgymnastiken och kaféverksamheten.

Andelen boende på vård- och omsorgsboende som upplever att måltiden är en trevlig stund på dagen uppnås delvis. Bedömningen görs utifrån att förvaltningen inte hunnit genomföra de planerade åtgärderna för att öka resultatet från föregående år i tillräckligt god tid innan Socialstyrelsens brukarundersökning. Arbetet för att förbättra resultatet fortsätter.

Förvaltningens vård- och omsorgsboende i egen regi har under 2018 utökat antalet frågor gällande kost och måltidssituationen i sina egna brukar- och anhörigundersökningar. Verksamheten hoppas att detta ska kunna ge ett mer omfattande underlag att analysera kring brukarnas och de anhörigas upplevelse av kost och måltidssituationen.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningens arbete med att öka inskrivningsgraden handlar om att öka kunskapen om vad en förskola är och kan erbjuda. Som ett led i detta arbete startades hösten 2017 en introduktionsförskola som nu har ett snitt på 125 besökare/vecka, varav hälften barn. Förvaltningen satsar även på ökad marknadsföring av de verksamheter som stadsdelen erbjuder, bland annat genom informationsfoldrar och fortsatt samarbete med stadsdelsmammor och medborgarvårdar.

Samtliga arbetslag gör självskattningar i den webbaserade kvalitetsindikatorn minst en gång per år, varav samtliga arbetslag genomför skattning i maj-juni. Resultatet för vårens mätning finns därav inte men höstterminens skattning visar tendenser att ökad kunskap och insikt hos pedagoger även leder till en ökad självkritik. Ökad kompetens bland pedagoger behövs inom

språkarbete och programmering, något som i dagsläget hindrar de flesta att höja sig inom samtliga fem områden i självskattningsverktyget. Under året sker satsningar inom såväl arbete med barns språkliga utveckling samt digitalisering.

Stockholms stad genomför årligen, från februari till april, en förskoleundersökning i stadens förskolor. Resultaten presenteras senare under våren därav finns ännu inga utfall.

Goda exempel

Läslýftet, riktat mot förskolan, som ingår i skolverkets nationella skolutvecklingsprogram startade hösten 2017. Läslýftet är en kompetensutvecklingsinsats för förskollärare som bygger på kollegialt lärande med stöd av handledare. Syftet att utveckla kunskaperna kring barns språk-, läs- och skrivutveckling. Satsningen har varit uppskattad bland de 50 förskollärare som deltagit och nyvunnen kunskap har kommit barn och övriga kollegor till del. Under hösten 2018 och våren 2019 kommer resterande del av förvaltningens förskollärare genomföra utbildningen.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	4,6 %			4,8 %	5,1 %	5,1 %	3,0 %	Tertial 1 2018
  Andel förskollärare av totalt antal anställda (Årsarbetare)	38,4 %	1 %	36 %	39,3 %	40 %	40 %	41 %	Tertial 1 2018
Analys Grundbemanningen har ökat vilket har lett till att andel förskollärare har sjunkit något. Stadsdelen genomför satsning med 4,7 barn per anställd att jämföra mot tidigare 4,9 barn per anställd.								
  Andel nöjda föräldrar				84 %		86 %	90 %	2018
  Antal barn per grupp	15,8 barn/avd.			15 barn/avd.	16 st	16	16	Tertial 1 2018
  Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	4,7 st			4,9 st	4,7 st	4,7	4,9	Tertial 1 2018
  Inskrivningsgraden i förskoleverksamheten (2-5 år)				91,4 %		93 %	96 %	2018
Analys Förvaltningen uppskattar att årsmålet kommer uppnås. Förvaltningens arbete med att öka inskrivningsgraden handlar om att öka kunskapen om vad en förskola är och kan erbjuda. Som ett led i detta arbete startades hösten 2017 en introduktionsförskola som nu har ett snitt på 125 besökare/vecka varav hälften barn. Förvaltningen satsar även på ökad marknadsföring av de verksamheter som stadsdelen erbjuder, bland annat genom informationsfoldrar och fortsatt samarbete med stadsdelsmammor och medborgarvårdar.								
  Kvalitetsindikator - Självvärdering utifrån läroplansuppdraget				3,34		3,8	3,8	2018
Analys Samtliga arbetslag gör självskattningar i WKI minst en gång per år, varav samtliga arbetslag genomför skattning i maj-juni. Resultatet för vårens mätning finns därav ännu inte men höstterminens skattning visar tendenser att ökad kunskap och insikt hos pedagoger även leder till en ökad självkritik. Ökad kompetens bland pedagoger behövs inom språkarbete och programmering, något som i dagsläget hindrar de flesta att höja sig inom samtliga fem områden i självskattningsverktyget. Under året sker satsningar inom såväl arbete med barns språkliga utveckling samt digitalisering.								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flicko r	Perio dens utfall VB 2017	Progno s helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samråd med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna följa upp tillämpningen av förskolans socioekonomiska tillägg i stadens resursfördelningsmodell samt göra en kartläggning av nuvarande hantering och bedömningar av ansökningar om tilläggsbelopp för barn i behov av särskilt stöd	2018-01-01	2018-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna arbeta för att förbättra vägledning inför val av förskoleklass samt revidera riktlinjerna för övergång från förskola till skola i enlighet med skolprogrammet	2018-01-01	2018-12-31	

Nämndmål:

Alla flickor och pojkar har goda och jämlika uppväxtvillkor

 Uppfylls helt

Beskrivning

Flickor och pojkar:

- Erbjuds en likvärdig förskola med jämn och hög kvalitet, som utjämnar socioekonomiska skillnader. Utveckling och lärande främjas utifrån individuella förutsättningar och kulturella erfarenheter. En pedagogisk inne- och utemiljö med en kontinuerlig förskollärlärledd undervisning, digital kompetens och språkutveckling är prioriterade områden. Samspelet mellan pedagoger och barn är en avgörande faktor för bland annat barns språkutveckling, därför förstärks insatser för språkutveckling och modersmål. Samspelet mellan pedagoger, barn och vårdnadshavare är också en viktig faktor för den upplevda tryggheten.
- Har en trygg uppväxtmiljö genom att de lever i familjer med en egen försörjning
- Har tillgång till barnomsorg på obekväm arbetstid som underlättar möjligheten till full sysselsättning för vårdnadshavare
- Får tidigare insatser i skolan vid behov då det pedagogiska samarbetet stärks mellan förskola och skola och informationsöverföringen förenklas.
- Som inte går på förskolan eller dagbarnvårdare har möjlighet att med sina vårdnadshavare delta på öppna förskolor. Öppna förskolan samverkar med socialtjänst, barnavårdscentral och förskolor för att ge familjer stöd och viktig och relevant samhällsinformation.
- Blir bemötta med respekt och det förekommer ingen diskriminering utifrån kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Övrigt:

- Prioriterade områden inom förskolan för att säkra kompetens och höja förskollärartätheten är att rekrytera och behålla förskollärare, stärka förskollärarens roll som ledare samt fördela resurserna jämnare över förskolorna

- Förskolorna använder fler dialogformer med vårdnadshavare för att främja barns och vårdnadshavare inflytande och delaktighet. Dialogerna med vårdnadshavarna används också till att förmedla vad förskolan gör för att stödja barns utveckling. Resultatet från brukarundersökningen är en viktig utgångspunkt.

Förväntat resultat

Förskolorna uppnår minst nivå 3,4 inom området barns språkliga och kommunikativa utveckling i kvalitetsindikatorn (självvärdering inom läroplansuppdraget)

Minst 33 % av medarbetarna på en förskola är förskollärare

Förskolorna uppnår minst nivå 3,4 inom området pedagogisk miljö och material i kvalitetsindikatorn (självvärdering inom läroplansuppdraget)

Max 5,1 % barn lever i familjer som har ekonomiskt bistånd

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel medarbetare på en förskola som är förskollärare	37,79 %				33 %	33 %		Tertial 1 2018
  Andel vårdnadshavare som upplever att barnen på förskolan ges lika möjligheter att utvecklas oberoende av kön, etnisk tillhörighet, religion eller funktionsnedsättning				87 %		88 %		2018
 Pedagogisk miljö och material i kvalitetsindikatorn (självvärdering inom läroplansuppdraget)					3,4	3,4		2018
 Språklig och kommunikativ utveckling i Kvalitetsindikatorn (självvärdering inom läroplansuppdraget)				3,34		3,4		2018

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen säkerställer att digitaliseringsstrategin (ersätter IKT-strategin) präglar det dagliga arbetet	2018-01-01	2018-12-31	

Nämndmål:

Flickor och pojkar är inskrivna i förskolan (LUP)

 Uppfylls helt

Beskrivning

Flickor och pojkar:

- I åldern 2-5 år är inskrivna i förskolan och har en hög närvaro
- Har vårdnadshavare som ges rätt information om förskolans verksamhet och hur förskoleverksamheten gynnar barnens utveckling och lärande
- Har vårdnadshavare som har kunskap om vilka förskolor som finns i stadsdelsnämndsområdet och hur ansökningsförfarandet går till
- Har vårdnadshavare som genom introduktionsförskolan i Vårberg ges ökad kunskap om förskola. Introduktionsförskolan bidrar till att fler barn börjar i förskolan.

Förväntat resultat

Minst 93% av andelen barn 2-5 år i Skärholmens stadsdelsnämndsområde är inskrivna i förskolan

Minst 5% av barnen på introduktionsförskolan står i kö till en förskoleplats

Minst 50% av barnen som fyllt ett år står i kö till en förskoleplats

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel barn av de som fyllt 1 år som står i kö till en förskoleplats					50	50 %		2018
 Andel barn på introduktionsförskolan som står i kö till en förskoleplats						5 %		2018

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Medborgarkontoret, parklekar, öppna förskolor, introduktionsförskolan, stadsdelsmammor och inom hembesöksprogrammet informerar man i varje möte med vårdnadshavare om förskolans betydelse för barns utveckling	2018-01-01	2018-12-31	
 Utbildningsförvaltningen arbetar med att säkerställa att flickor och pojkar i Vårberg fullföljer grundskolan med godkända betyg (LUP)	2017-01-01	2018-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2 Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfylls under året.

Förvaltningen har utmaningar med några av de nämndindikatorer som ligger till grund för måluppfyllelsen. Dessa indikatorer används för första gången och målvärdet har därför varit svårt att bedöma. För att öka samverkan mellan socialtjänst och förskola har förvaltningen beslutat att ha en checklista som ska användas vid alla orosanmälningar som inkommer från de kommunala förskolorna i stadsdelsnämndsområdet. Checklistan är ännu inte helt färdigställd och har därför inte kunnat implementeras. För att nå ett så högt utfall som möjligt kommer checklistan att färdigställas snarast och användas i alla relevanta ärenden.

Gällande familjehemsplacerade barn är det osäkert om målet nås där förvaltningen satt som mål att 91 % ska ha godkänt i kärnämnen. För att nå målet intensifieras arbetet med att socialsekreterarna är delaktiga i uppföljningen och utformandet av de åtgärdsplaner som skolan gör.

Det är osäkert om förvaltningen kommer att nå det uppsatta målet om att det i 95 % av alla utredningar rörande vuxna som har barn ska finnas ett särskilt avsnitt där barnens situation redogörs för. Förvaltningen har på enhetsnivå tagit fram åtgärdsplaner för att resultatet ska bli så högt som möjligt. Bland annat består åtgärdsplanerna av att det stödmaterialet för att pröva barns bästa implementeras på alla enheter samt att en barnrättssamordnare har utsetts.

Goda exempel

Inom stadsdelsnämndsområdet finns det ett högt antal barn som lever i osäkra boendeförhållanden samt med avhysningshot. Förvaltningen har beviljats medel för att ta fram metoder och utveckla arbetssätt för att arbeta med denna målgrupp. Två föräldrarådgivare och två Bolotsar kommer att arbeta intensivt med de barnfamiljer som lever under osäkra boendeförhållanden. Under projektiden kommer en forskningscirkel att genomföras för att på ett systematiskt sätt knyta ihop teori, forskning och praktiskt utvecklingsarbete. Projektet kommer även intensifiera det vräkningsförebyggande arbetet genom att utöka med en halvtid hyresrådgivare samt genomföra en kompetenssatsning för socialsekreterare gällande hyreslagen och socialtjänstens arbete för att förebygga hemlöshet.

Utifrån ett identifierat behov av att inom den egna öppenvården kunna erbjuda ungdomar med normbrytande beteende en intensiv insats har förvaltningen under våren startat upp ett ungdomsteam. I ungdomsteamet arbetar tre familjebehandlare och de har ett systemiskt och lösningsfokuserat arbetssätt som syftar till att stärka de skyddsfaktorer som finns runt ungdomen. Syftet med teamet är tillförsäkra unga en gynnsam utveckling samt att säkerställa en hög kvalitet på de insatser som ges.

Arbetet med att utveckla ett socialt stöd för nyanlända har påbörjats. Två samhällsväglare samordnar arbetet på 50 % vardera. De har inlett arbetet med att kartlägga vilka insatser som görs för målgruppen internt inom förvaltningen, i resten av staden och externt. Samordnarna har vidare utvecklat en arbetsprocess för arbetet i Skärholmen och planerar för en första informationsträff för målgruppen på temat bostad i maj. Förvaltningens medborgarvårdar har också inlett ett arbete med att kartlägga mötesplatser där de kan söka upp nyanlända i alla fyra stadsdelar.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
-----------	------------------	--------------------	-------------------------	--------------------------	---------------	--------	-------------	--------

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn och ungdomar som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen (Utredningstyp BoU eller Vuxen) och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats (inom IoF, BoU och Vuxna, 0-19 år)	86,9 %	85,3 %	89 %	86,4 %	83 %	83 %	84 %	Tertial 1 2018
Analys Analys av skillnader i utfall mellan kön Skillnaderna mellan utfallet gällande pojar och flickor är på 3,7 procentenheter. Eftersom indikatorn räknar med alla insatser som beviljats och avslutas är det svårt att analysera skillnaden. Vissa insatser beviljas familjer med flera barn som exempelvis familjebehandling och vissa insatser beviljas enskilda pojkar och flickor som exempelvis HVB-hem. Utifrån utfallet är det därför svårt att dra slutsatser av pojkar respektive flickor.								
  Andel enskilda som klarar mer på egen hand inom socialpsykiatri				21,59		28 %	25 %	2018
  Andel insats/insatser avslutade enligt plan inom vuxna missbruk	50 %	46,2 %	66,7 %	42,4 %	45 %	45 %	37 %	Tertial 1 2018
Analys Analys av skillnader i utfall mellan kön Det finns en skillnad mellan andelen avslut enligt plan gällande kvinnor och män. För att analysera möjliga orsaker till skillnaderna på ett strukturerat sätt kommer förvaltningen att genomföra en jämställdhetsanalys enligt sjuans metod.								
  Andel personer med insatser inom socialpsykiatri som är nöjda med hur utredningen av deras behov av stöd genomfördes				83 %		80 %	80 %	2018
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder alkohol				72 %		72 %	60 %	2018
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder narkotika				93 %		93 %	91 %	2018
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder tobak				93 %		93 %	90 %	2018
  Andelen försökslägenheter som övergått till eget kontrakt relaterat till totala antalet försökslägenheter i nämnden				23 %		26 %	26 %	2018
  Antal hemlösa				108 st		250 st	tas fram av nämnden	2018

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna utveckla och implementera former för det sociala stödet till nyanlända	2018-01-01	2018-12-31	
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med utbildningsnämnden, stadsdelsnämnderna och stadens ungdomsmottagningar genomföra en särskild satsning på sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter	2018-01-01	2018-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska implementera rutiner för att säkerställa att hänsyn tas till barnperspektivet i ärenden där en förälder/vårdnadshavare aktualiseras hos socialtjänsten	2018-01-01	2018-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska säkerställa stödet till barnfamiljer som lever i osäkra boendeförhållanden, exempelvis genom att tillhandahålla särskilda bo-lotsar som ger stöd i bostadssökande och genom kompensatoriska åtgärder riktade till barnen	2018-01-01	2018-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska öka delaktigheten för målgruppen inom socialpsykiatri genom att stödja brukarorganisationernas deltagande i brukarråd och brukarrevisioner	2018-01-01	2018-12-31	

Nämndmål:

Flickor och pojkar växer upp under trygga förhållanden

 Uppfylls delvis

Beskrivning

- Samarbetet mellan förskola, skola och socialtjänst gällande arbete med orosanmälningar förstärks samt att rutiner och checklistor kring orosanmälningar och utredningar upprättas

Förväntat resultat

I minst 80% av orosanmälningarna används upprättade rutiner/checklistor

I minst 70% av ärendena ges återkoppling med relevant information till förskola och skola

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel orosanmälningar där upprättad checklista har använts	0 %					80 %		Tertial 1 2018
Analys Den checklista som förskola och socialtjänst ska ta fram och som ska användas vid orosanmälningar som inkommer från de kommunala förskolorna i stadsdelsnämndsområdet har ännu inte färdigställts. Socialtjänsten och förskolan arbetar med att färdigställa den snarast. När checklistan är framtagna kommer den att användas i alla relevanta ärenden men eftersom den inte har använts under årets första fyra månader kommer sannolikt inte målet att nås fullt ut.								
 Andel ärenden som återkopplas med relevant information till förskola och skola	100 %				70 %	70 %		Tertial 1 2018

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
-----------	------------	-----------	-----------

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Rutiner/checklista vid orosanmälningar/utredningar upprättas i samverkan mellan förskola-skola-socialtjänst	2018-01-01	2018-12-31	
 Samverkansträffar förskola – skola – socialtjänst genomförs tre gånger per år	2018-01-01	2018-12-31	

Nämndmål:

Flickor, pojkar, kvinnor och män har jämlika livschanser

 Uppfylls helt

Beskrivning

Flickor, pojkar, kvinnor och män:

- Har möjlighet till hög livskvalitet utan missbruk och destruktivt beteende. Genom förebyggande och tidiga insatser. Personer i missbruk får det stöd de är i behov av. Barn och unga vuxna och som är i riskzon upptäcks tidigt och får adekvata insatser för att leva ett självständigt liv.
- Vars anhöriga missbrukar stärks för att inte bli medberoende. Barn till invånare med missbruksproblematik eller psykisk ohälsa upptäcks tidigt, uppmärksammas och erbjuds stödgrupper
- Har ett tryggt och självständigt boende. Insatserna mot hemlöshet förstärks och utvecklas genom bland annat bolotsar. Barnfamiljer med osäkra boendeförhållanden är en prioriterad målgrupp
- Är delaktiga i myndighetsutövningen och har inflytande över insatsernas utformning. De är väl informerade om hur de kan ha inflytande över sin livssituation.
- Som är nyanlända vuxna fullföljer arbetsförmedlingens etableringsprogram och har egen försörjning och hittar eget boende.
- Blir bemötta med respekt och det förekommer ingen diskriminering utifrån kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Flickor och pojkar:

- Som erbjuds insatser får jämlika förutsättningar för god utveckling och uppväxt genom förvaltningens samarbete med skola och externa samverkanspartners. De erbjuds beprövade och evidensbaserade insatser som undanröjer riskfaktorer och stärker skyddsfaktorer. Vårdnadshavare erbjuds föräldrastödsprogram och stöd i föräldrarollen vid behov. Insatserna anpassas utifrån familjernas olika förutsättningar och levnadsvillkor. Barn och ungas bästa beaktas när vuxna i dess närhet har insatser
- Som är placerade utanför hemmet eller lever i familjer med våld, missbruk eller psykisk ohälsa uppmärksammas. De barn och ungdomar som lever i familjehem uppmärksammas särskilt och erbjuds stödgrupper samt eftervård i öppna former vid en eventuell hemflytt till sin ursprungsfamilj.
- Som riskerar att fara illa eller är placerade utanför hemmet uppmärksammas skolgången särskilt, då man ser att skolan är en av de främsta skyddsfaktorerna. Detta görs bland annat genom arbetet med SkolFam.

Förväntat resultat

Minst 83% av de barn och ungdomar som varit aktuella för insatser inom individ- och familjeomsorgen återaktualiseras inte inom 12 månader efter avslutad insats

Minst 45% av insatserna för vuxna med missbruksproblematik avslutas enligt plan

Minst 91% av de familjehemsplacerade barnen i skolåldern klarar målen i kärnämnen i grundskolan

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel elever i årskurs 2 i gymnasiet som inte haft problem med spelande de senaste tolv månaderna.						70 %		2018
 ♀ Andel familjehemsplacerade barn i skolåldern som klarar målen i kärnämnen i grundskolan.						91 %		2018
Analys I dagsläget är det 50% av de familjehemsplacerade barnen som når målen i skolans kärnämnen. Det är osäkert om målet på 91 % kommer att nås. Möjliga anledningar till resultatet är att familjehemsplacerade barnen innan de blev placerade ofta levte under förhållanden med bristande omsorg och de har inte fått tillräckligt stöd i skolarbetet. Svårigheterna kvarstår även en tid efter placeringen och det kan ta en tid innan de har kommit ikapp. Vissa barn har även andra svårigheter som till exempel koncentrationssvårigheter och/eller neuropsykiatriska diagnoser. I en del fall kan skolan ha svårt att tillgodose rätt skolform och tillräckligt med stöd. Barnen har ibland varit med om många skolbyten vilket också kan göra att barnen tappar kunskap. För att nå målet är socialsekreterarna delaktiga i uppföljningen och utformandet av de åtgärdsplaner som skolan gör. Exempel på åtgärder är SkolFam, kontaktperson eller extra resursperson i skolan. Förvaltningen har tagit initiativ till en aktivitet där barn och familjehem har fått lättlästa böcker för att stimulera barnens läsning.								
 ♀ Andel familjehemsplacerade barn, där behov finns, som är med i SkolFam.						95 %		2018
 Andel mappningar med familjer som genomförs enligt Signs och Safety i samband med utredningar.						60 %		2018
 ♀ Andel meddelande om avhysning som inkommit till förvaltningen från Kronofogdemyndigheten och som kunnat avvärjas.	50 %	50 %	100 %			50 %		Tertial 1 2018
 ♀ Andel utredningar som rör vuxna där barnets situation redogörs för i ett eget avsnitt.						95 %		2018
Analys Det är osäkert om förvaltningen kommer att nå målet. Förvaltningen har på enhetsnivå tagit fram åtgärdsplaner för att säkerställa att socialsekreterare och biståndsbedömare i så hög utsträckning som möjligt redogör för barns situation i utredningar om bistånd i enlighet med indikatorn. Åtgärdsplanerna består bland annat av att barnens situation lyfts upp på ärendedragningar, att vissa socialsekreterare har särskilt ansvar för att lyfta barnperspektiv samt att stödmaterialet för att pröva barns bästa som tagits fram av Stockholm								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
stads barnombudsman implementeras på alla enheter inom förvaltningen. Förvaltningen har även utsett en barnrättssamordnare.								
  Antal hemlösa över 65 år.						10 st		2018
Analys Förvaltningen kommer sannolikt inte att nå målet med maximalt tio hemlösa över 65 år (enligt Stockholm stads definition). Den centrala hemlöshetsräkningen som ska ligga till grund för utfallet har ännu inte ägt rum. Det har dock visat sig att en av förvaltningens enheter tidigare har använt sig av en annan definition vilket sannolikt lett till ett felaktigt satt målvärde.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Anhöriga till personer med missbruksproblematik eller som har psykisk ohälsa erbjuds adekvata insatser eller information efter behov	2018-01-01	2018-12-31	
 Barn som upplevt våld i sin familj får insatsen Trappansamtal	2018-01-01	2018-12-31	
 Barnfamiljer i behov av att träffa en budget- och skuldrådgivare erbjuds det inom en vecka	2018-01-01	2018-12-31	
 Fältverksamheten utvecklas med särskilt fokus på de yngre barnen (upp till tonåren)	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen påbörjar arbetet med att utveckla eftervård i öppna former för flickor och pojkar som varit placerade i familjehem och som flyttar hem till sin ursprungsfamilj.	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen ska öka kunskapen om uppdraget spelmissbruk bland medarbetarna.	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen startar upp ett hembesöksprogram. (LUP)	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen säkerställer att unga som blivit anmälda för brott kallas till samtal hos socialtjänsten inom 48 timmar tillsammans med vårdnadshavare.	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen säkerställer tillgången till insatsen Peer Support för målgruppen inom socialpsykiatri.	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen söker hemlöshetsmedel för att förstärka arbetet kring hemlöshet, särskilt fokus kommer att ligga på barnfamiljer med osäkra boendeförhållanden.	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen söker kompetensutvecklingsmedel för att förstärka arbetet kring hemlöshet, för att genomföra en kunskapssatsning gällande hyresjuridik för förvaltningens medarbetare.	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen söker lokala utvecklingsmedel för att förstärka arbetet kring hemlöshet, särskilt fokus kommer att ligga på att stärka intern och extern samverkan, bland annat med Skafast, samt att genomföra en forskarledt forskningscirkel.	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen söker lokala utvecklingsmedel för att utveckla arbetssätten och implementera modulerna i ALFACA (Alternative Family Care)	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen utvecklar arbetet "tidigt och lättillgängligt stöd för vårdnadshavare" i föräldrarollen genom sociala investeringsprojektet "Stärkt tidigt stöd i samverkan". (LUP)	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen utvecklar arbetet kring hemlöshet bland annat med fokus på bolotsar, kompensatoriska insatser för barn i osäkra boendeförhållanden och vräkningsförebyggande arbete	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen utvecklar strategier och strukturer för samverkansformer tillsammans med landstinget för att kunna ge	2018-01-01	2018-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
bättre stöd till personer som har insatser.			
 Förvaltningen utvecklar stöd och hjälp till unga personer, och anhöriga, som deltar i sammanhang som utövar våldsbejakande extremism	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen utvecklar, stärker och säkerställer arbetet med de ensakommande unga och ger stöd för att de ska fullfölja sina gymnasiestudier.	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen vidareutvecklar arbetet med att använda (Samordnad Individuell Plan) SIP, särskilt avseende vuxna	2018-01-01	2018-12-31	
 I arbetet med Ungas organisering stärks kunskaper om mänskliga rättigheter, antirasism, genus, normkritik och feminism bland flickor och pojkar samt anställda i fritidsverksamheten.	2018-01-01	2018-12-31	
 Socialtjänsten informerar förskolor i stadsdelsnämndsområdet om anmälningsskyldigheten och hur handläggningen går till efter att en anmälan inkommit till socialtjänsten	2017-01-01	2018-12-31	
 Socialtjänsten och förskolan samverkar i sociala investeringsprojektet Nya Vägar, ett projekt för att tidigt upptäcka risk eller missbruk hos vårdnadshavare, tillsammans med Ersta vårdpunkten	2018-01-01	2018-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfylls under året.

Goda exempel

Som en del av förvaltningens arbete med attityd- och beteendeförändring tar förvaltningen fram en seriebok kring nedskräpning. Serieboken utspelas i området och har en hjältefigur som också kommer att bli en symbol för arbetet mot nedskräpning i området. Boken kommer att delas ut till alla förskolebarn i stadsdelsnämndsområdet och samarbeten för att skapa långsiktiga effekter av satsningen har inletts, särskilt med fastighetsägarföreningen Skärholmens fastighetsägare.

Förvaltningen har påbörjat ett arbete med att systematiskt kommunicera hur den offentliga miljön sköts och utvecklas. Det görs genom sociala medier och i månadsannonsen. Det är ett initiativ för att höja kunskapen om vilka åtgärder som genomförs och informera om de värden i form av park- och naturmiljöer som finns i stadsdelsnämndsområdet.

Skärholmens stadsdelsnämnd sökte och beviljades 2 miljoner kronor för trygghetsskapande investeringar i Vårberg under 2018. Dessa investeringar kommer att tas fram av invånare genom en medborgarbudgetprocess. Under våren och tidig sommar ger invånarna förslag på fysiska trygghetsskapande åtgärder som de skulle vilja se i området. Därefter kommer en omröstning att genomföras, invånarna kommer att få rösta på de förslag de tycker är bäst. De vinnande förslagen kommer att byggas/anläggas under hösten.

Ytterligare 1 miljon kronor tillfördes i avstämningsärendet för trygghetsskapande åtgärder. Förvaltningen föreslår att dessa medel används för att öka tryggheten i Sättra och Vårberg

genom ett Idéburet-Offentligt partnerskap med JKS basket. Syftet är att mobilisera civilsamhället och andra relevanta aktörer för att arbeta med aktiviteter för ungdomar och unga vuxna i området.

Skärholmens stadsdelsnämnd beviljades även medel för effektbelysning. Förvaltningen har kartlagt ett antal platser där effektbelysning behövs för att minska den upplevda otryggheten. Vid medborgarmöten har invånares synpunkter på dåligt upplysta platser hämtats in. Åtgärderna kommer att bland annat genomföras vid två skogsdungar i Sätra, en vid anslutning till Kulans parklek och den andra i anslutning till Sätredalsparken.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andelen som upplever trygghet i den stadsdel där man bor ♀				47 %		52 %	76 %	2018
  Stockholmarnas nöjdhet med rent och städad ♀				48 %		60 %	70 %	2018
  Stockholmarnas nöjdhet med skötsel av park och grönområden ♀				52 %		63 %	70 %	2018

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med trafikinämnden och stadsdelsnämnderna verka för ökad trygghet i stadens utemiljöer med fokus på situationell brottsprevention	2018-01-01	2018-12-31	
  Kommunstyrelsen ska, i samarbete med stadsdelsnämnderna följa upp och förvalta de lokala samverkansöverenskommelserna med polisen	2018-01-01	2018-12-31	
  Trafikinämnden ska, i samarbete med stadsdelsnämnderna, verka för en tryggare utemiljö genom exempelvis förbättrad belysning, parkmöbler och genom att hantera växtlighet i det offentliga rummet	2018-01-01	2018-12-31	

Nämndmål:

Flickor, pojkar, kvinnor och män upplever att stadsdelsnämndsområdets offentliga rum är välskötta och av hög kvalitet

 Uppfylls helt

Beskrivning

Flickor, pojkar, kvinnor och män:

- Upplever att stadsdelsnämndsområdet är välskött och rent
- Har tillgång till offentliga rum, såsom parker och torg samt centrummiljöer som är välkomnande, tillgängliga, levande och av hög kvalitet
- Har inflytande över hur deras närmiljö utvecklas och vet hur de kan påverka. Inom områden

som lämpar sig för deltagandeprocesser sker medborgardialoger och möjligheten till medborgarbudget provas i nya projekt

Förväntat resultat

Minst 60% är nöjda med renhållning och städning

Minst 63% är nöjda med skötsel av park- och grönområden

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen genomför insatser för att minska problemen med skadedjur i området.	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen initierar ett stadsodlingsprojekt för att öka engagemanget i det gemensamma offentliga rummet och få människor att mötas.	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen samverkar med stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden och kulturnämnden i implementering av nytt skyltprogram som synliggör stadens mångfald och platser där viktiga personer har verkat.	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen verkar för att Skärholmens historia och nutid synliggörs, till exempel genom en utställning.	2018-01-01	2018-12-31	
 Medborgardialoger, med fokus på barn, unga och äldre, utförs i parkprojekt av olika omfattning och en ny medborgarbudgetprocess inleds. (LUP)	2018-01-01	2018-12-31	

Nämndmål:

Flickor, pojkar, kvinnor och män är trygga i stadsdelsnämndsområdets offentliga rum

 Uppfylls helt

Beskrivning

Flickor, pojkar, kvinnor och män:

- Känner samhörighet och möjlighet till delaktighet och inflytande i samhället vilket ökar den kollektiva förmågan för att delta och engagera sig i trygghetsfrågor
- Upplever att tryggheten ökar när insatser och investeringar i den fysiska miljön genomförs
- Upplever att de offentliga rummen är väl belysta
- Erbjuds att delta i medborgardialoger för ökad trygghet. Särskilt fokus läggs på kvinnors delaktighet i det offentliga rummet (LUP)

Övrigt:

- Det brottsförebyggande arbetet sker i samverkan med föreningar, polisen, fastighetsägare och andra lokala aktörer, bland annat genom det brottsförebyggande rådet (BRÅ)
- Trygghetsskapande arbete sker i samverkan inom ramen för LUP i bl a centrummiljöer genom platssamverkan mellan centrumägare, fastighetsägare, polis, SL, trafikkontoret, MTR, lokala skolor samt Fryshuset. (LUP)
- Förebyggande åtgärder mot våld, sexuella trakasserier, kriminella nätverk och våldsbejakande extremism vidtas särskilt

- Krisberedskapsövningar sker i samverkan med fackförvaltningar, stadsdelsförvaltningar samt externa aktörer beroende på övningens karaktär

Förväntat resultat

Minst 52 % upplever trygghet i den stadsdel där man bor

Minst 61% är nöjd med belysningen i den stadsdel man bor

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andelen nöjda med belysningen i stadsdelen man bor i						61 %		2018

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen bidrar med kunskap om trygghetsaspekter ur ett lokalt perspektiv i Fokus Skärholmen. (LUP)	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen genomför kris- och beredskapsövningar.	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen genomför tillsyn av försäljning av e-cigarettor.	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen implementerar handlingsplanen mot våldsbejakande extremism och skapar en styrgrupp för arbetet.	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen kommer att utveckla samarbetet med de kommunala bostadsbolagen Stockholmshem och Svenska bostäder samt andra fastighetsägare i Skärholmens stadsdelsnämndsområde, kring trygghet och belysning. (LUP)	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen ska, i samarbete, med trafikkontoret och polis minska problemet med felparkerade och trasiga bilar samt olagliga bosättningar.	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen ska, i samarbete, med trafikkontoret och polisen utreda behovet om kameraövervakning på otrygga platser.	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen säkerställer att ekonomiska bidrag eller tillgång till lokaler inte går till någon aktör som uppmuntrar till eller möjliggör våldsbejakande extremism.	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen undersöker möjligheten att starta upp s k hälsogrupper där t ex löpning skulle kunna kombineras med nattvandring.	2018-01-01	2018-12-31	
 Medborgardialog för ökad trygghet genomförs. (LUP)	2018-01-01	2018-12-31	
 Medborgarmötena utvecklas för att öka delaktigheten hos invånarna i samarbete med BRÅ och demokratiberedningen	2018-01-01	2018-12-31	
 Medborgarvårdarna i Vårberg och Sättra ökar engagemanget bland de boende och stärker kommunikationen mellan de boende och förvaltningens verksamheter.	2018-01-01	2018-12-31	
 Samverkansöverenskommelsen med polisen och andra aktörer revideras och genomförande av överenskommelsens aktiviteter fortsätter.	2018-01-01	2018-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfylls under året.

Goda exempel

Under våren har frukostseminarier genomförts där samtliga byggaktörer engagerade i Fokus Skärholmen bjudits in att del av information om stadens arbete med utgångspunkt i Skärholmens lokala utvecklingsprogram. Träffarna är också till för erfarenhetsutbyte och för att berörda aktörer ska kunna knyta kontakt och samverka.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal färdigställda bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)						0	tas fram av nämnden	2018

Nämndmål:

Bostadsbyggandet bidrar till jämlika levnadsförutsättningar för kvinnor och män, oavsett funktionalitet och ålder

 Uppfylls helt

Beskrivning

Flickor, pojkar, kvinnor och män:

- Har likvärdiga förutsättningar att erhålla bostad och har tillgång till ett varierat utbud av bostadsalternativ

Övrigt:

- Bostadsbyggandet i stadsdelsnämndsområdet präglas av socialt hållbar stadsutveckling. Samverkan i planeringen och dialoger med invånare om det lokala behovet bidrar till utjämning av skillnader mellan stadsdelsnämndsområdet och andra delar av staden.

Förväntat resultat

Minst 3 stycken pågående projekt som innehåller bostäder för målgruppen inom socialpsykiatri och LSS

Förvaltningen utvecklar arbetet med socialt hållbar stadsutveckling

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal pågående projekt som innehåller bostäder för målgruppen inom socialpsykiatri och LSS						3		2018

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen bidrar till effektiva processer i bostadsbyggandet samt att samhällsservice planeras i tidiga skeden inom ramen för Fokus Skärholmen.	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen genomför workshop/dialog i samarbete med rådet för funktionshinderfrågor och boende i stadsdelsförvaltningens egen regi verksamheter kring framtidens LSS-boende.	2017-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen lyfter frågan om miljöbyggnadscertifiering i Fokus Skärholmen.	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen utreder, där det inte är lämpligt med standardförskola, möjligheten till att bygga en förskola i trä.	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen utvecklar arbetet med socialt hållbar stadsutveckling inom Fokus Skärholmen. Samverkan med byggaktörer kring gemensamma målsättningar och initiativ fortsätter.	2018-01-01	2018-12-31	
 Som komplement till gruppboenden möjliggörs lösningar utifrån brukarens situation och behov, till exempel genom eget boende. Möjligheterna till detta utreds genom kartläggning av behovet hos personer som bor i gruppboende enligt LSS.	2017-01-01	2018-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.5 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfylls under året.

Goda exempel

Dialogen kring spontanidrottsplatsen vid Bredängs bollplan pågår. Fyra workshops har hållits med fokusgruppen bestående av tolv 14-åriga flickor, det har lett till ett förslag som innehåller en löparbana runt bollplanen, en spontanidrottsyta och en samlingsplats där nya bänkar och långbord. Invigning av själva bollplanen planeras ske i september. Samtidigt hålls dialog med närboende om förslaget till utvecklingen av spontanidrotten runt bollplanen.

Inför upprustningen av Brantens kvarterspark har dialoger förts med förskolebarn från förskolorna på Ekholmsvägen 227 och 229. Förskolebarnen har fått möjlighet att tycka till kring utformningen av parken och vilken lekutrustning de vill ha. Dialogerna har möjliggjort för förskolorna att prata om demokratifrågor med barnen kring ett konkret projekt. Upprustningen förväntas vara klar hösten 2018.

Förvaltningens fritidsverksamhet erbjuder riktade aktiviteter till specifika målgrupper så som tjejer, unga med funktionsvariationer och unga ensamkommande/ nyanlända.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andelen ungdomar (10-17 år) som upplever att de har tillgång till meningsfulla idrotts- och fritidsaktiviteter				78,3 %		75 %	79 %	2018

Nämndmål:

Det finns ett utvecklat och varierat utbud av fritidsaktiviteter för flickor, pojkar kvinnor och män

 Uppfylls helt

Beskrivning

Flickor, pojkar, kvinnor och män:

- Har möjlighet till en meningsfull fritid och kunskap om vilket utbud som erbjuds. Personer med funktionsnedsättning erbjuds riktade insatser utifrån behov. Under loven finns möjlighet att ta del av riktade och konstadsfria aktiviteter utifrån egna önskemål. Utbudet för unga attraherar flickor och pojkar med ett särskilt fokus på flickors önskemål och behov. (LUP)
- Har lätt att använda spontanidrottsplatser. De fungerar som mötesplatser för barn och unga där ett jämställt och jämlikt idrottande kan utövas. (LUP)
- Som besöker mötesplatser, aktivitetscenter, parklekar och träffpunkter får möjlighet att ta del av kulturupplevelser och aktiviteter utifrån sina intressen och behov

Övrigt:

- Samarbete med civilsamhället fortsätter. Demokratisamordnarens uppdrag leder till att föreningar får stöd och att deras kraft tas tillvara. Förvaltningen stödjer arbetet för att etablera föreningsdrivna samlingslokaler. (LUP)

Förväntat resultat

Minst 75 % av ungdomar (10-17 år) upplever att de har tillgång till meningsfulla idrotts- och fritidsaktiviteter.

Minst 85 % av besökarna av fritidsverksamheten känner till hur de kan vara med och påverka vilka aktiviteter som erbjuds

Minst 85 % av besökarna i förvaltningens aktivitetscenter för äldre är nöjda med utbudet av aktiviteter

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel besökare av fritidsverksamheten som känner till hur de kan vara med och påverka vilka aktiviteter som erbjuds				86		85 %		2018
 ♀ Andel besökare i förvaltningens aktivitetscenter för äldre som är nöjda med utbudet av aktiviteter				96 %		85 %		2018
 ♀ Andel besökare på sommarfestivalen (127-festivalen) som upplever att festivalen är en trygg plats att besöka.						80 %		2018
 Andel besökare, barn och vuxna, som är nöjda med parklekarnas verksamhet	95,79 %	93,88 %	97,83 %		80 %	80 %		Tertial 1 2018
 ♀ Andel invånare som anser att det finns goda möjligheter till spontanidrott, som tex motionsspår, bollplaner och öppna parktytor						80 %		2018
 ♀ Andel personal i fritidsverksamheten som har kompetens inom genus och normkritik				90 %		80 %		2018

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 127-festivalen genomförs i samarbete med föreningslivet och genom ett IOP-avtal (idéburet offentligt partnerskap) med JKS-basket	2018-01-01	2018-12-31	
 Fokusgrupper med unga tjejer genomförs i planeringsprocessen av nya parker och spontanidrottsplatser.	2017-01-01	2018-12-31	
 Fritidsverksamheten arbetar för ett utvecklat jämställdhetsarbete och att unga HBTQ-personer känner sig välkomna till fritidsverksamheten	2018-01-01	2018-12-31	
 Förskolorna organiserar olika fysiska prova på aktiviteter för flickor och pojkar i samarbete med Idrottsförvaltningen som tillhandahåller lokaler i syfte att skapa ett tidigt intresse	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen erbjuder flickor och pojkar med funktionsnedsättning aktiviteter	2015-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen implementerar nya riktlinjer för föreningsbidrag.	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen tillsammans med kultur- och idrottsförvaltningarna kartlägger förutsättningarna för ett allaktivitetshus i stadsdelsnämndsområdet. (LUP)	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen verkar för att fler flickor och pojkar deltar på sommarkollo	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningens samarbete med idrottsförvaltningen stärks ytterligare för att flickor och pojkar ska öka sitt engagemang i olika	2017-01-01	2018-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
idrottsaktiviteter (LUP)			
 Gratis simundervisning kommer att erbjudas i Skärholmens sim- och idrottshall under sommaren i samverkan med idrottsförvaltningen (LUP)	2018-01-01	2018-12-31	
 Idrottsförvaltningen kommer att skapa möjlighet för drop in-fotboll för ungdomar där delar av verksamheten är särskilt riktad mot flickor i samarbete med förvaltningen (LUP)	2018-01-01	2018-12-31	
 Idrottsförvaltningen kommer att utreda möjligheten att öppna vissa tider i Bredängsbadet för ungdomsverksamheter knutna till förvaltningen (LUP)	2018-01-01	2018-12-31	
 Idrottsförvaltningen kommer i samarbete med Stockholms idrottsförbund erbjuda föreningar i området utbildning i att leda verksamhet för personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (LUP)	2018-01-01	2018-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.6 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfylls under året.

Goda exempel

Under våren samarbetar Torsdagsklubben i Vårberg med Cirkus Cirkör. Under tio tillfällen får deltagare testa på olika cirkusaktiviteter i Vårbergs centrum. På påsklovet flyttade Torsdagsklubben till Kulturhuset för utställningen Välkommen till Skärholmen i Stockholmsrummet. Besökare fick vara med och känna på hur Torsdagsklubben fungerar under workshopen Växa, gro och rötter!

Förvaltningens kultursamordnare har arbetat fram ett uppföljnings och utvärderingsmaterial som samtliga pedagoger besvarar efter att ha besökt en teaterföreställning med en barngrupp. Uppföljnings- och utvärderingsmaterialet fungerar som ett underlag vid inköp av nya föreställningar. I utvärderingen får man också syn på hur pedagoger arbetar med förberedelser och efterarbete med barnen samt hur detta kopplas samman med den övriga verksamheten. Utbudet av teaterföreställningar vänder sig till både flickor och pojkar samt olika åldersgrupper.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel ungdomar (10-17 år) som upplever att de har tillgång till meningsfulla kulturaktiviteter				78,2 %		75 %	74 %	2018

Nämndmål:

Flickor, pojkar, kvinnor och män har nära till kultur och eget skapande

 Uppfylls helt

Beskrivning

Flickor, pojkar, kvinnor och män:

- Har tillgång till professionell kultur och eget skapande i förskolor, öppna förskolor, parklekar, fritidsgårdar och olika boendeformer i förvaltningens regi.
- Kan påverka och vara delaktiga i kulturella aktiviteter. Det lokala kulturlivet främjas och speglar den mångfald som finns i stadsdelsnämndsområdet såväl som i staden. (LUP)

Flickor och pojkar:

- Uppmuntras till fysisk aktivitet genom musik, tex El Sistema, och rörelse på förskolor, öppna förskolor, parklekar och fritidsgårdar. (LUP)
- Styr utbudet av olika former av kultur, eget skapande och kulturevenemang i förskolan och i fritidsverksamheten utifrån sina egna intressen och behov. Utbudet av kulturaktiviteter för personer med funktionsnedsättning ökar utifrån deras behov och önskemål.
- Samarbetet mellan förvaltningen, utbildningsförvaltningen, kulturskolan, idrottsförvaltningen och andra aktörer i stadsdelsnämndsområdet fortsätter att förstärkas kring att nå fler barn och unga. (LUP)

Förväntat resultat

Minst 75 % av ungdomar (10-17 år) upplever att de har tillgång till meningsfulla kulturaktiviteter

Minst 83 % av vårdnadshavarna upplever att barnen på förskolan får ta del av olika sorters kulturutbud

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel nyttjade teaterbesök förmedlade genom kulturekreteraren (kulanpremien)						80 %		2018
 Andel vårdnadshavare som upplever att barnen på förskolan får ta del av olika sorters kulturutbud				82 %		83 %		2018
 Andelen vårdnadshavare som upplever att deras barn uppmuntras till att utveckla sin förmåga att skapa och uttrycka sig i olika former (led, bild, rörelse, sång och musik, dans och drama).						88 %		2018

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 För att fler flickor och pojkar ska få ett ökat intresse och kunskap om kulturutbudet samarbetar förvaltningen med kulturförvaltningen. (LUP)	2017-01-01	2018-12-31	
 Förskolorna samarbetar regelbundet med rytmikpedagog	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen fortsätter att utveckla det lokala kulturarbetet med kultursekreteraren som samordnade funktion	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen undersöker möjligheten till bibliotek eller annan mötesplats i Vårberg. (LUP)	2018-01-01	2018-12-31	
 Kulturförvaltningen satsar på biblioteket Punkt127 i Bredäng i arbetet med att locka flera unga pojkar att läsa och låna böcker som en del i det läsfrämjande arbetet. Medarbetare på kulturförvaltningen arbetar också med att attrahera yngre barn att låna medier och engagera sig i verksamhetsinnehållet (LUP)	2018-01-01	2018-12-31	
 Samtliga mötesplatser, parklekar och träffpunkter inom stadsdelsnämndsområdet erbjuder professionella kulturupplevelser för sina besökare	2017-01-01	2018-12-31	
 Under året fortsätter samarbetet med kulturskolan och idrottsförvaltningen med att erbjuda danskurser i Skärholmens sim- och idrottshall (LUP)	2018-01-01	2018-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.7 Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfylls under året.

Uppföljning av utfall i verksamhetsberättelse 2017 och årsmål i verksamhetsplan 2018 på vissa indikatorer

För att förbättra upplevelsen av måltidssituationen har förvaltningens vård- och omsorgsboende i egen regi under 2018 utökat antalet frågor gällande kost och måltidssituationen i sina egna brukar- och anhörigundersökningar. Måltidsobservationer genomförs kontinuerligt och verksamhetens kostråd genomför ständiga förbättring utifrån de synpunkter som inkommer.

Förvaltningen gör bedömningen att det fortsatta införandet av ramtid i hemtjänsten kommer att ge brukarna bättre förutsättningar och möjligheter att påverka hur hjälpen utförs.

Medarbetare i förvaltningens äldreomsorgsverksamheter får kontinuerligt stöd i hur man kan tydliggöra brukarnas önskemål och behov i genomförandeplanerna.

Goda exempel

- På förvaltningens tre aktivitetscenter för äldre kvinnor och män har antalet besökare ökat med ca 10 %. Det är antalet återkommande besökare som står för den största ökningen. De mest välbesökta aktiviteterna är sittgymnastiken och kaféverksamheten.

Under hösten öppnar förvaltningens fjärde aktivitetscenter i nära anslutning till Malsätra seniorboende i Sättra. Verksamhetens egen brukarundersökning genomförs under vecka 20 och resultaten presenteras i tertialrapport 2.

- Silivihemscertifieringen av förvaltningens hemtjänst i egen regi samt beställarenheten äldre inleds under hösten. När årets silviahemscertifiering är klar blir hela kedjan i certifierad – det vill säga från den första kontakten med handläggare/biståndsbedömare på beställarenheten äldre, till medarbetaren på hemtjänsten, till den biståndsbedömda dagverksamheten för demenssjuka samt vård- och omsorgsboendet i förvaltningens regi. Även stödverksamheten för anhöriga i stadsdelen är certifierad. Totalt utbildas och certifieras cirka 80 medarbetare under året.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att måltiden är en trevlig stund på dagen 				56 %		72 %	72 %	2018
Analys Bedömningen av målpuppfyllelsen görs utifrån att förvaltningen inte genomfört de planerade åtgärderna i tillräckligt god tid, för att öka föregående års resultat, innan Socialstyrelsens brukarundersökning genomfördes så att fler har en upplevelse av att måltiden är en trevlig stund på dagen. Förvaltningens vård- och omsorgsboende i egen regi har under 2018 utökat antalet frågor gällande kost och måltidssituationen i sina egna brukar- och anhörigundersökningar. Verksamheten hoppas att detta ska kunna ge ett mer omfattande underlag att analysera kring brukarnas och de anhörigas upplevelse av kost och måltidssituationen. Måltidsobservationer görs årligen och verksamhetens kostråd genomför ständiga förbättring utifrån de synpunkter som inkommer. För att öka kunskapen hos brukare, anhöriga/företrädare och medarbetare om måltidens betydelse för äldre kvinnor och mäns hälsa och välbefinnande kommer verksamheten under 2018 genomföra ett antal aktiviteter bland annat tillfällen där anhöriga/företrädare kan prova på maten som serveras, få information om vad en bra måltid för äldre kvinnor och män bör innehålla och hur maten bör serveras/läggas upp.								
  Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att möjligheten att komma utomhus är bra 						60 %	56 %	2018
  Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i äldreomsorgen 				71 %		78 %	85 %	2018
Analys Bedömningen är att förvaltningen når målet utifrån att införandet av ramtidsbeslut i hemtjänsten kommer ge brukarna ökade möjligheter att påverka hur hjälpen utförs. Medarbetare i förvaltningens äldreomsorgsverksamheter har fått stöd i hur man kan tydliggöra brukarnas önskemål och behov i genomförandeplanerna. Förvaltningen erbjuder även verksamheterna ett utökat stöd i arbetet med och uppföljningen av den sociala dokumentationen.								
  Andel trygga omsorgstagare i äldreomsorgen 				87 %		87 %	84 %	2018
  Andelen nöjda omsorgstagare i äldreomsorgen 				80 %		82 %	85 %	2018
  Antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-				8,6		9	Max 10 personer	2018

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
dagarsperiod								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsdelsnämnderna ska intensifiera arbetet och registreringen i Senior Alert och Svenska Palliativregistret för att få underlag till förebyggande åtgärder i syfte att bland annat minska fallskadorna	2018-01-01	2018-12-31	
  Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda och föreslå förbättringar som ökar likställigheten i staden samtidigt som det avlastar biståndshandläggare från administrativa uppgifter	2018-01-01	2018-12-31	
  Äldrenämnden ska initiera ett kvalitetsutvecklingsarbete inom särskilt boende för äldre i samarbete med stadsdelsnämnderna	2018-01-01	2018-12-31	

Nämndmål:

Kvinnor och män har en trygg äldreomsorg av god kvalitet

 Uppfylls helt

Beskrivning

Kvinnor och män:

- Har en omsorg som innebär en hög livskvalitet och en känsla av trygghet. De upplever att de får ett gott och värdigt bemötande i kontakten med nämndens olika verksamheter utifrån mänskliga rättigheter. Inom hemtjänsten upplever äldre att de inte behöver ta emot hjälp av för många medarbetare. Anhöriga ges ett bra bemötande och stöd vid behov
- Har ett flexibelt, tillgängligt, hemlikt och tryggt boende
- I våra verksamheter i egen regi är väl informerade om hur de kan delta i och påverka sin vardag. Inom hemtjänsten finns en stor handlingsfrihet så att den äldre får beviljade och utförda insatser anpassade utifrån dagsaktuella behov och önskemål
- Har goda möjligheter till social gemenskap. Det finns sociala träffpunkter för äldre i stadsdelsnämndsområdet som erbjuder ett varierat och mångkulturellt innehåll med professionella kulturupplevelser
- På Sättra vård- och omsorgsboende tycker att måltiderna är trevliga stunder på dagen. De äldre erbjuds vällagad och näringsrik mat med hög andel ekologiskt innehåll och miljömärkt fisk
- Blir bemötta med respekt och det förekommer ingen diskriminering utifrån kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Övrigt:

- Förvaltningen genomför under 2018 en Silviahems-certifiering av den kommunala hemtjänsten och beställarenheten för att öka kompetensen kring, och säkerställa ett anpassat bemötande, av äldre med demens. Certifieringen förväntas också stärka det förebyggande arbetet för målgruppen äldre med begynnande demens.

Förväntat resultat

Minst 82 % av omsorgstagarna i äldreomsorgen är nöjda
Minst 87 % av omsorgstagarna i äldreomsorgen är trygga

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel aktuella genomförandeplaner inom förvaltningens egen regi- verksamheter inom äldreomsorgen						95 %		2018
 ♀ Andel äldre inom kommunala hemtjänsten som upplever att de känner förtroende för personalen				88 %		89 %		2018
 ♀ Andel äldre med hemtjänst som anser att beslutet motsvarar behovet						60 %		2018
 ♀ Andel äldre på Sättra vård- och omsorgsboende som trivs med de gemensamma utrymmena						64 %		2018
 ♀ Andel äldre på Sättra vård- och omsorgsboende som upplever att de har förtroende för personalen				81 %		82 %		2018
 ♀ Andel äldre på Sättra vård- och omsorgsboende som är nöjda med de aktiviteter som erbjuds				73 %		74 %		2018

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Ett informationsmaterial om brukares och anhörigas olika möjligheter att lämna synpunkter och klagomål på äldreomsorgen skickas ut	2018-01-01	2018-03-31	
Analys Informationsmaterialet har delats ut i hemtjänsten. På Sättra vård- och omsorgsboende planeras utdelningen av materialet att ske senare i vår.			
 Förvaltningen bedriver ett uppsökande arbete och genomför informationsinsatser för äldre	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen bevakar hur arbetet med "Tryggt mottagande i hemmet" faller ut i det pågående pilotprojektet	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen startar ett aktivitetscenter i anslutning till seniorboendet i Sättra	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen säkerställer att mötesplatsernas aktiviteter har mångkulturellt innehåll	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen uppdrar åt Micasa att utreda möjligheten till tillagningskök på Sättra vård- och omsorgsboende	2018-01-01	2018-12-31	
 Hemtjänsten i förvaltningens egen regi fortsätter implementeringen av ramtid för hemtjänstens brukare	2018-01-01	2018-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Hemtjänsten i förvaltningens egen regi samt Beställarenheten omsorg om äldre Silviahemscertifieras.	2018-01-01	2018-12-31	
 Under 2018 startas ett språkcafé på seniorboendets aktivitetscenter i Skärholmen	2018-01-01	2018-12-31	

KF:s inriktningsmål:

2. Ett klimatsmart Stockholm

Förvaltningen bedömer att 6 av 6 verksamhetsområdesmål uppfylls helt och därmed bidrar till att uppfylla inriktningsmålet. Flertalet av nämndmålen, aktiviteterna och indikatorerna som bedöms ha stor påverkan på måluppfyllelsen bedöms uppnås.

Förvaltningen redovisar för flertalet goda exempel.

Målet "Energianvändningen är hållbar" uppfylls. Förvaltningen arbetar kontinuerligt för att minska energiförbrukningen. Förvaltningen utreder för närvarande möjligheten att installera solcellspaneler på förvaltningshuset i Skärholmen.

Målet "Nämndens transporter är miljöanpassade" uppfylls. Förvaltningen har genomfört en kartläggning över antalet taxiresor som gjorts i tjänsten. Nya rutiner för tjänsteresor har tagits fram och håller på att implementeras. Målet för indikatorn bedöms därmed uppnås.

Målet "Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning" uppfylls helt. Urgrävningen av Skärholmsdammen som genomfördes av stadsdelsförvaltningen och miljöförvaltningen i slutet av 2017 har visat goda resultat. Åtgärden möjliggör att dammens funktion upprätthålls, både för biologisk mångfald och som sedimentfälla.

Målet "Stockholms kretslopp är resurseffektiva" uppfylls. Förvaltningen har beviljats medel för inköp av solcelldrivna skräpkorgar och har placerat ut en i Bredäng och två i Sättra.

Målet "Stockholms miljö är giftfritt" uppfylls. Förskolans köksnätverk har tagit fram material till en kokbok där varje kock bidragit med förslag på maträtter som ska vara näringsriktigt, klimatsmart och lättlagat. Syftet med framtagandet är att stötta barnen och deras familjer i matlagningen hemma.

Målet under "inomhusmiljön i Stockholm är sund" uppfylls. Förvaltningen tar hänsyn till inspektioner och medarbetarnas synpunkter för att förbättra inomhusmiljön både i verksamhets- och administrativa lokaler.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1 Energianvändningen är hållbar

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfylls under året.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Köpt energi (GWh)				1,34 GWh		1,25 GWh	1785 GWh	2018

Nämndmål:

Nämndens energianvändning är hållbar

 Uppfylls helt

Beskrivning

- Förvaltningens verksamheter bidrar till minskad klimatpåverkan, effektiviserad energianvändning och växlar över till ökad användning av förnybar energi.

Förväntat resultat

Köpt energi minskar till 1,25 GWh

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen bevakar att vid all nybyggnation ska förskolor certifieras med Miljöbyggnad, lägst med nivå silver.	2017-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen söker klimatinvesteringsmedel för byte av uttjanta armaturer vid motionsspår.	2018-01-01	2018-12-31	Avvikelse
Analys Förvaltningen beviljades en del av de ansökta medlen. Det räcker inte för att genomföra insatsen. Förvaltningen kommer att återta ansökan om medel och åtgärden kommer inte att genomföras.			
 Förvaltningen söker medel för solcellsdrivna skräpkorgar som hjälper till att effektivisera tömningen samt sänka koldioxidutsläppen	2018-01-01	2018-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfylls under året.

Goda exempel

Förvaltningen har genomfört en kartläggning över antalet taxiresor som genomförs i tjänsten samt till och från var. Rutiner för tjänsteresor har tagits fram och håller på att implementeras.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel miljöbränsle i						85 %	85 %	Halvår

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
stadens etanol- och biogasfordon								1 2018

Nämndmål:

Nämndens transporter är miljöanpassade

 Uppfylls helt

Beskrivning

- Förvaltningens verksamheter väljer drivmedel och fordon som ger lägre luftföroreningar.
- Det är lätt att ta sig fram med cykel i området.
- Resor i tjänst sker miljövänligt genom att kollektivtrafik och cykel väljs i första hand.

Förväntat resultat

Antalet taxiresor i tjänst minskar i kostnader med 25%

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Kostnaden för taxiresor i tjänst minskar						25 %		2018

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 En kartläggning av nyttjande av taxi och hyrbilar i tjänst genomförs.	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen samverkar med trafikkontoret för att rätta till felaktiga hänvisningsskyltar för cykel i området.	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen söker klimatinvesteringsmedel för inköp av elcyklar.	2018-01-01	2018-12-31	
 Vårdplaneringar och andra möten där förvaltningens medarbetare och brukare deltar görs via videokonferens där så är lämpligt.	2018-01-01	2018-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfylls under året.

Goda exempel

Urgrävningen av Skärholmsdammen som genomfördes av förvaltningen och miljöförvaltningen i slutet av 2017 har visat goda resultat. Åtgärden möjliggör att dammens

funktion upprätthålls, både för biologisk mångfald och som sedimentfälla.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämnderna ska tillsammans med idrottsnämnden, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och trafiknämnden, arbeta med att tillgängliggöra naturreservaten för stockholmarna samt hur rekreativa och ekologiska värden kan utvecklas och stärkas i reservaten.	2018-01-01	2018-12-31	

Nämndmål:

Ekosystemtjänster i park- och naturområden bidrar till en god livsmiljö

 Uppfylls helt

Beskrivning

- Stadsdelsnämndsområdets grönområden sköts på ett sätt som gynnar rekreation och biologisk mångfald och tar vara på de nyttor som naturen kan ge och som gör staden både friskare och tåligare.
- Flickor och pojkar, kvinnor och män har nära att utnyttja grönskan och vattnet genom att Sätterskogens naturreservat är tillgängligt. Ekologiska värden utvecklas.

Förväntat resultat

Minst 95% av strandbaden har bra vattenkvalité enligt miljöförvaltningens mätningar

Minst 5% m2 genomförda naturvårdsåtgärder på prioriterade områden

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel m2 genomförda naturvårdsåtgärder i prioriterade områden enligt miljöförvaltningens nya prioriteringsstöd.						5 %		2018
 Andel mätillfällen av strandbadens vatten som visar på bra vattenkvalité				93,18 %		95 %		2018

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Eventuella brister i vattenkvaliteten vid områdets strandbad utreds i samverkan med miljöförvaltningen och åtgärder för förbättrad vattenkvalité genomförs.	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen ansöker om 1 mnkr för att säkerställa en fortsatt ändamålsenlig skötsel av Sätterskogens naturreservat.	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen deltar som pilotstadsdel i miljöförvaltningens förstudie "Effektivare miljöövervakning av stadens natur" och utvecklar arbetssätt för ekologiska förstärkningsåtgärder och mätmetoder för ekosystemtjänster.	2017-01-01	2018-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfylls under året.

Goda exempel

Förvaltningen beviljades klimatinvesteringsmedel för inköp av solcellsdrivna skräpkorgar. En finns i Skärholmen, en i Bredäng och två finns i Sättra.

Nämndmål:

Avfallshanteringen inom nämndens verksamheter är miljövänlig och resurseffektiv

 Uppfylls helt

Beskrivning

• Förvaltningens verksamheter bidrar till minskat avfall och möjligheten att återvinna och sopsortera ökar. Återvinningen och insamlingen av matavfall ökar och matsvinnet i verksamheterna minskar. Matavfall sorteras ut för biologisk behandling

Förväntat resultat

Minst 76% av förskolorna sorterar matavfall för biologisk behandling

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel förskolor som sorterar matavfall för biologisk behandling				76		76 %		2018

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen arbetar med att ta fram rutiner för att ha kontroll på vilket farligt avfall som uppstår inom den egna verksamheten och förvissa sig om att egen hantering, borttransport och omhändertagande sker på ett korrekt sätt.	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen söker klimatinvesteringsmedel för inköp av solcellsdrivna skräpkorgar.	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningens verksamheter med tillagningskök sorterar där så är möjligt ut matavfall för biologisk behandling.	2017-01-01	2018-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.5 Stockholms miljö är giftfri

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfylls under året.

Goda exempel

Förskolans köksnätverk har tagit fram material till en kokbok där varje kock bidragit med en frukost, en lunch/middagsrätt och ett mellanmål som skall vara näringsriktigt, klimatsmart och lättlagat. Syftet med framtagandet är att stötta barnen och deras familjer att laga klimatsmart och näringsrik mat även hemma.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel av stadens förskolor som har genomfört alla åtgärder på nivå 2 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola	100 %			100 %		88 %	70%	2018
  Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system				100 %		100 %	80%	2018
  Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel	80,54			41,87		45 %	45%	2018

Nämndmål:

Nämndens verksamheter är giftfria och klimatsmarta

 Uppfylls helt

Beskrivning

- Förskolorna fortsätter att arbeta för en giftfri förskola. Flickor och pojkar görs delaktiga i rensningen av leksaker och material som inte är kemikaliesmarta
- Flickor och pojkar görs delaktiga i vilken mat som serveras genom matråd tillsammans med förskolornas kockar. Vegetariska måltider serveras i förskolorna och kunskapen om klimatsmart matlagning ökar. Information sprids genom stadsdelens köksnätverk där goda erfarenheter utbyts. Planering finns att göra en bok med förslag på frukostar, luncher och middagar som är näringsriktig och klimatsmart som vårdnadshavarna ska få ta del av för att

lära sig mer om det.

- Ekologiska livsmedel ökar och användningen av kemikalier minskar i förvaltningens egna verksamheter

Förväntat resultat

Minst 92 % av förskolorna har genomfört alla åtgärder på nivå 2 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola

80 % av bygg- och anläggningsentreprenader som avslutas uppfyller stadens krav avseende användning av Byggvarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system

Minst 45 % av andel inköpta måltider och livsmedel i staden är ekologiska

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förskolorna ansöker om att erhålla Skolverkets utmärkelse "Skola för hållbar utveckling"	2017-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen arbetar med kemikalierregistreringssystemet Chemsoft och minskar användning av märkningspliktiga kemiska produkter/utfasningsämnen och prioriterade riskminskningsämnen.	2018-01-01	2018-12-31	
 Vid om- eller utbyggnad av förskolor ställer förvaltningen krav på att fastighetsägare prioriterar att ta bort byggmaterial som innehåller skadliga kemikalier	2016-04-28	2018-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.6 Inomhusmiljön i Stockholm är sund

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfylls under året. Förvaltningens verksamheter har implementerat åtgärder i enlighet med de krav och riktlinjer som staden har på en god inomhusmiljö. Förvaltningen tar hänsyn till inspektioner och medarbetarnas synpunkter för att förbättra inomhusmiljön både i verksamhets- och administrativa lokaler.

Nämndmål:

Inomhusmiljön i nämndens verksamhetslokaler är sund

 Uppfylls helt

Beskrivning

- Förvaltningen bedriver sin verksamhet i lokaler där inomhusmiljön är av god kvalitet
- När åtgärder vidtas för att förbättra inomhusmiljön bevakas att tekniska lösningar som bidrar både till en bättre inomhusmiljö och lägre eller lika energianvändning eftersträvas

Förväntat resultat

Vid ny – och ombyggnationer görs luftmätningar

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen gör luftmätningar vid ny- och ombyggnationer	2018-01-01	2018-12-31	

KF:s inriktningsmål:

3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

Förvaltningen bedömer att 5 av 5 verksamhetsområdesmål uppfylls helt och därmed bidrar till att uppfylla inriktningsmålet. Flertalet av nämndmålen, aktiviteterna och indikatorerna som bedöms ha stor påverkan på måluppfyllelsen bedöms uppnås.

Förvaltningen redovisar för flertalet goda exempel.

Målet "Stockholm är en världsledande kunskapsregion" uppfylls. Förvaltningen har påbörjat ett utvidgat samarbete med Södertörns högskola. Mötesplatsen, centrum för professionsutveckling (CPU) har upprättats och används för träffar med handledare och studenter men även av övriga pedagoger i förvaltningen.

Målet "Stockholm är en företagsvänlig stad" uppfylls. Samverkan har inletts med Stockholm Business Region för att analysera de generella tillväxtmöjligheterna i området samt utreda behov av och möjlighet till lokala näringslivsanalys. Arbetet är framförallt inriktat på utvecklingen av centrala Skärholmen men även på att stärka företagandet i Vårberg och att stötta kvinnor och personer med utländsk bakgrund, inklusive nyanlända, att komma i arbete eller studier.

Målet "Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva" uppfylls. Förvaltningen har minskat andelen befolkning som har ekonomiskt bistånd och även andelen av hushållen som har långvarigt ekonomiskt bistånd. Utfallen gällande kvinnor är dock högre än årsmålen. Utifrån detta så arbetar förvaltningen medvetet med att minska antalet kvinnor som uppbär ekonomiskt bistånd, bland annat genom arbetsmarknadsinsatser däribland Stockholmsjobb.

Målet "I Stockholm är det enkelt att utbilda sig genom hela livet" uppfylls. Förvaltningen rekryterar enligt kompetensbaserad rekrytering. Förvaltningen har under året sökt och beviljats medel för karriärutvecklingsprogram. Syftet med programmet är att identifiera potentiella ledare inom organisationen.

Målet "Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar" uppfylls. Förvaltningen redovisar en budget i balans och bedömer att budgeten för året kommer att hållas.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1 Stockholm är en världsledande kunskapsregion

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfylls under året.

Goda exempel

Förskolans utvidgade samarbete med Södertörns högskola är igång. Mötesplatsen, centrum för professionsutveckling (CPU) som upprättades i början av året, används regelbundet för

träffar med handledare och studenter men även av övriga pedagoger i förvaltningen. Ett arbete har påbörjats på mötesplatsen med att bygga pedagogiska miljöer som inspiration till pedagogerna i stadsdelen

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antalet tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	13				45	45	Tas fram av nämnden	Tertial 1 2018

Nämndmål:

Förvaltningen samverkar med högskolor och universitet för kunskapsutbyte

 Uppfylls helt

Beskrivning

- Där det är möjligt samverkar förvaltningen med högskolor och universitet i regionen inom områdena förskola, socialtjänst, funktionsnedsättning och äldreomsorg samt stadsutveckling och medborgarservice
- Inom ramen för handlingsplanen för en förbättrad arbetssituation för socialsekreterare och biståndsbedömare finns en avsiktsförklaring gällande att utöka och förenkla mottagandet av studenter för att genomföra den verksamhetsförlagda utbildningen
- Förvaltningen samverkar med Södertörns högskola, i projektet Centrum för professionsutveckling (CPU), med syfte att öka kvaliteten på den verksamhetsförlagda utbildningen för förskollärarstudenter samt stärka och kompetensutveckla förskolans medarbetare

Förväntat resultat

Minst 45 tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antalet tillhandahållna platser för verksamhetsförlagd utbildning (VFU) för socionomer						12 st		2018
 Antalet tillhandahållna platser för verksamhetsförlagd utbildning för förskollärare (VFU)						29 st		2018
 Antalet tillhandahållna platser för						4 st		2018

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
verksamhetsförlagd utbildning för sjuksköterskor och paramedicinare (VFU)								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen ser över möjligheten och behovet av att inrätta en VFU-samordnare.	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen startar projektet CPU – Centrum för professionsutveckling tillsammans med Södertörns högskola.	2018-01-01	2018-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2 Stockholm är en företagsvänlig stad

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfylls under året.

Goda exempel

Förvaltningen har inlett samverkan med Stockholm Business Region angående analys av de generella tillväxtmöjligheterna i området samt behov av och möjligheter till lokal näringslivsanalys. Arbetet är framförallt inriktat på utvecklingen av centrala Skärholmen, för vilket stadsbyggnadskontoret startat ett programarbete med fokus på näringslivsutveckling.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stockholm Business Region AB ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna kartlägga möjligheterna för ökad tillväxt inom respektive stadsdels geografiska område genom en lokal näringslivsanalys	2018-01-01	2018-12-31	

Nämndmål:

Företagare väljer att etablera sig i stadsdelsnämndsområdet och fler arbetstillfällen skapas lokalt

 Uppfylls helt

Beskrivning

- När stadsdelsnämndsområdet växer etableras fler företag lokalt och befintliga verksamheter kan växa. För småföretagare och det lokala näringslivet finns företagarservice och rådgivning, bland annat genom stadens Start-up verksamhet. (LUP)

Förväntat resultat

En näringslivsanalys finns för stadsdelsnämndsområdet

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen förstärker samarbetet med Stockholm Business Region och Start up Stockholm för att utöka deras närvaro i Skärholmens stadsdelsnämndsområde. (LUP)	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen ger vägledning till personer som vill starta eget, om den rådgivning och det stöd staden erbjuder. (LUP)	2018-01-01	2018-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfylls under året.

Förvaltningen når målen gällande totala andelen personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen samt totala andelen vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd. Utfallen gällande kvinnor är dock högre än årsmålen. I stadsdelsnämndsområdet finns många ensamstående kvinnor med barn och forskning visar att efter en separation är det vanligt att det är kvinnan som tar det största ansvaret för barnen, vilket inkluderar ett ekonomiskt ansvar. Utifrån detta så arbetar förvaltningen medvetet med att minska antalet kvinnor som uppbär ekonomiskt bistånd, bland annat genom arbetsmarknadsinsatser däribland Stockholmsjobb.

Förvaltningen har utifrån återkoppling i kommunstyrelsens avstämningsärende mål och budget 2018 justerat sitt årsmål gällande indikatorn *Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb*. Årsmålet har höjts från 20 platser till 25 platser.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen 	3,15 %	2,78 %	3,53 %	3,13 %	3,3 %	3,3 %	1,6%	Tertial 1 2018
Analys Analys av skillnader i utfall mellan kön I stadsdelsnämndsområdet finns många ensamstående kvinnor med barn och forskning visar att efter en separation är det vanligt att det är kvinnan som tar det största ansvaret för barnen, vilket inkluderar ett ekonomiskt ansvar. Utifrån detta så arbetar förvaltningen medvetet med att minska antalet kvinnor som uppbär ekonomiskt bistånd, bland annat genom arbetsmarknadsinsatser.								
  Andel unga som varken arbetar eller studerar							Fastställt 2018	2018
  Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare 	2,05 %	1,72 %	2,4 %	2,11 %	2,2 %	2,2 %	1,1%	Tertial 1 2018

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flicko r	Perio dens utfall VB 2017	Progn s helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb 	11 st	4 st	7 st		20 st	20 st	1 000 st	Tertial 1 2018
  Antal praktiktillfällen som genomförs inom stadens verksamheter av de aspiranter som Jobbtorg Stockholm matchar 	37 st	9 st	28 st	2 st	57 st	35 st	500 st	Tertial 1 2018
  Antal tillhandahållna platser för feriejobb	700			744	700	800 st	9 000 st	Tertial 1 2018
Analys Förvaltningen prognostiserar att kunna erbjuda 700 platser för 2018. Förvaltningen kommer att kunna erbjuda 650 platser till sommaren och resten till höst och jullov.								
  Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	11			35	25	25 st	1 000 st	Tertial 1 2018
  Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi 	629 st	326 st	303 st	603 st	700	700 st	9 000 st	Tertial 1 2018
Analys Förvaltningen prognostiserar att 629 ungdomar kommer ha fått feriejobb under 2018. 629 ungdomar har i dagsläget antingen skrivit på anställningsavtal eller blivit kallade till möte kring avtalsskrivning för feriearbete under sommaren.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Arbetsmarknadsnämnden ska genom jobbtorgen för unga i Kista, Skärholmen och vid Globen, och i samarbete med stadsdelsnämnderna förstärka det uppsökande och stödande arbetet för unga utan sysselsättning och med komplex problematik samt utveckla insatser för målgruppen.	2018-01-01	2018-12-31	
  Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna fortsätta arbetet med kvinnor långt ifrån arbetsmarknaden för att öka delaktigheten och den ekonomiska jämställdheten i staden.	2018-01-01	2018-12-31	
  Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna öka utbytet mellan stadsdelarna kring sommarjobben för att öka sammanhållningen i staden och möjliggöra för fler att testa arbete i andra stadsdelar än där man bor.	2018-01-01	2018-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska arbeta aktivt med villkor för sysselsättningsfrämjande åtgärder vid upphandlingar.	2018-01-01	2018-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden utveckla samverkan med det lokala näringslivet och civilsamhället för att skapa förutsättningar för jobb, integration och social hållbarhet med en särskild inriktning mot unga.	2018-01-01	2018-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska, exempelvis inom ramen för sina olika verksamhetsområden, öka möjligheterna för personer med funktionsnedsättningar att komma i arbete.	2018-01-01	2018-12-31	

Nämndmål:

Fler kvinnor och män jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva

 Uppfylls helt

Beskrivning

Kvinnor och män:

- Är självförsörjande. De som är i behov av ekonomiskt bistånd får stöd att bli självförsörjande och är enbart beroende av ekonomiskt bistånd under en kortare period. Nyanlända ges stöd till att komma in i och slutföra arbetsförmedlingens etableringsprogram, vilket ökar möjligheten att etablera sig på arbetsmarknaden. Barns röster i familjer som uppbär ekonomiskt bistånd, görs hörda utifrån ett tydligt barnperspektiv
- Som står utanför samhället nås genom förvaltningens proaktiva och uppsökande arbete i samverkan med jobbtorg, arbetsförmedlingen och andra aktörer. Särskilda sociala insatsgrupper för unga vuxna fortsätter i samverkan med Jobbtorg, polis och andra aktörer (LUP)
- Ges möjlighet till utbildning inom bristyrken för framför allt riktade till kvinnor och unga vuxna (LUP)
- Ges möjlighet till praktiktillfällen genom Stockholmsjobb och fler anställningar skapas för personer i arbetsmarknadsåtgärder som inkluderar visstidsanställningar
- Som är mellan 16-29 år har arbete eller studerar (LUP)
- Som deltar i en daglig verksamhet har möjlighet till kontakter med den ordinarie arbetsmarknaden
- Är delaktiga i myndighetsutövningen och har inflytande över insatsernas utformning. De är väl informerade om hur de kan ha inflytande över sin livssituation

Flickor och pojkar:

- Får feriejobb och arbetslivserfarenhet

Förväntat resultat

Högst 3,3% av stadsdelsnämndområdets befolkning har ekonomiskt bistånd

Högst 2,2% av hushållen i stadsdelsnämndsområdet har långvarigt ekonomiskt bistånd

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen samarbetar med arbetsmarknadsförvaltningen för att stärka arbetet med unga vuxna och kvinnor långt ifrån arbetsmarknaden (LUP)	2017-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen utreder möjligheter att i samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen och andra stadsdelar ta fram ytterligare skräddarsydda utbildningar inom olika bristyrken. (LUP)	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen utvecklar samarbetet med utbildning- och arbetsmarknadsförvaltningens verksamhet Iwork (utökat stöd till individer och arbetsgivare) för att unga med funktionsnedsättningar ska få möjlighet att provas mot eller stötts till sysselsättning.	2018-01-01	2018-12-31	
 I samverkan med arbetsmarknad- och socialförvaltningen sprida metoden Individual placement and support (IPS).	2018-01-01	2018-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.4 I Stockholm är det enkelt att utbilda sig genom hela livet

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfylls under året. Förvaltningen rekryterar enligt kompetensbaserad rekrytering. Planeringen och genomförande av kompetensutveckling, gällande bland annat ledarskapsutveckling, genus, normkritik, antirasistiska perspektiv och HBQT-frågor, av förvaltningens medarbetare pågår. Förvaltningen har under året sökt och beviljats medel för karriärutvecklingsprogram. Syftet med programmet är att identifiera och motivera framtida eventuella ledare.

Nämndmål:

Kvinnor och män har kunskap om vilka utbildningsvägar som finns att tillgå

 Uppfylls helt

Beskrivning

- Invånare har kunskap om var de vänder sig för att få kunskap om relevanta utbildningsvägar

Förväntat resultat

Minst tre verksamheter vägleder invånare om relevanta utbildningsvägar (introduktionsförskola, medborgarvärdar och samhällsvägledare)

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen lotsar personer till rätt instans för att kunna få kunskap om relevanta utbildningsvägar	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen utvecklar och samordnar sitt arbete med det uppsökandet arbetet tillsammans med arbetsmarkandsförvaltningen för att nå fler som står utanför utbildningssystemet	2018-01-01	2018-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen prognosticerar en budget i balans och fortsätter att arbeta kostnadsmedvetet och kvalitetsutvecklande med fokus på vilka resultat och effekter som ska åstadkommas för våra invånare och brukare.

I förvaltningens prognos är det inte medräknat eventuell ersättning för kostnader hänförliga till flyktingmottagande för tidigare år. Mot bakgrund av att det är mycket svårt att bedöma eventuella intäkter samt om de infaller i år har förvaltningen inte gjort någon uppskattning.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %			98,6 %		100 %	100 %	Tertial 1 2018
  Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %			98,4 %		100 %	100 %	Tertial 1 2018
  Nämndens prognossäkerhet T2				-1 %		+/- 1 %	+/- 1 %	2018

Nämndmål:

Budgeten är i balans

 Uppfylls helt

Beskrivning

- Förvaltningen har en budget i ekonomisk balans. Verksamheterna är kostnadseffektiva och anpassade till brukarnas behov och efterfrågan utifrån gällande lagstiftning och stadens riktlinjer.
- Investeringarna präglas av kostnadsmedvetenhet för att garantera god hushållning av resurser. Prioriteringen sker utifrån de områden där behoven är störst med fokus på ett socialt och jämställt perspektiv.
- Prognossäkerheten i nämndens verksamheter är god.

Förväntat resultat

Nämndens budgetföljsamhet uppgår till 100 % efter resultatöverföringar

Nämndens prognossäkerhet avviker med max +/- 1 % mellan tertialrapport 2 och bokslut

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet kommer att uppnås. .

Goda exempel

Ett arbete har påbörjats i syfte att i störta möjliga mån göra ekonomiuppföljningen så enhetlig som möjligt för förvaltningens chefer. Målet är bland annat att minska sårbarheten då det blir enklare för andra controllers att ta över nya områden. Mer enhetlig stöd till cheferna oavsett vad för verksamhet de ansvarar för samt mer tidseffektiv ekonomiuppföljning.

KF:s inriktningsmål:

4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm

Förvaltningen bedömer att 7 av 8 verksamhetsområdesmål uppfylls helt och därmed bidrar till att uppfylla inriktningsmålet. Flertalet av nämndmålen, aktiviteterna och indikatorerna som bedöms ha stor påverkan på måluppfyllelsen bedöms uppnås.

Förvaltningen redovisar för flertalet goda exempel.

Målet "Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika" uppfylls. Arbetet fortsätter med att integrera ett jämställdhetsperspektiv i all ordinarie verksamhet. Utbildningar i att genomföra jämställdhetsanalyser har arrangerats. Ett jämställdhetsboksut för året planeras med syfte att presentera förvaltningens jämställdhetsarbete på ett mer sammanhållet sätt.

Målet "Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor" uppfylls. För andra året i rad noterar förvaltningen högst svarsfrekvens på medarbetarenkäten. Det aktiva medskapande index (AMI) minskade med en procentenhet till 82 men var bland stadsdelsförvaltningarnas bästa resultat. Handlingsplaner utifrån resultaten ska tas fram i syfte att förbättra resultaten till nästa mätning. Målet för sjukfråvaron bedöms uppnås.

Målet "Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering" uppfylls. Förvaltningens planerade arbete i syfte att motverka diskriminering och fortsätter och fortgår enligt plan. Under året är det planerat att flertalet av enheterna HBTQ-certifieras.

Målet "Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention" uppfylls delvis. Förvaltningen har identifierat ett antal utmaningar som kan komma att påverka måluppfyllelsen och därför vidtagit åtgärder.

Det är osäkert om målet för nämndindikatorn "Andel utredningar som återkopplas direkt till flickor och pojkar" kommer nås. Förvaltningen har därför vidtagit åtgärder i form av dels förstärkt uppföljning och analys till varför utredningar inte återkopplats enligt målsättning och dels ge utökat stöd till socialsekreterarna.

Målet "Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld" uppfylls. Enligt plan kommer ett Relationsvåldscenter (RVC) Sydväst att inrättas under sommaren. Förutom RVC kommer även förvaltningen ha ett gemensamt relationsvåldsteam (RVT) tillsammans med Hägersten-Liljeholmen- och Älvsjö stadsdelsförvaltning.

Målet "Stockholm är en tillgänglig stad för alla" uppfylls. Förvaltningen har påbörjat ett arbete med att skapa ett pedagogiskt ramverk inom LSS-verksamheterna i egen regi. Material till ramverket har börjat produceras och i juni kommer materialet bearbetas i en första omgång i fokusgrupper med brukare respektive anhöriga.

Förvaltningen samverkar med rådet för funktionshinderfrågor vid utveckling av parkinvesteringar och deltagande processer såsom medborgarbudgeten i Vårberg samt utvecklingen av Vårbergstoppen.

Målet "Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande" uppfylls. Nämnden har fått beviljat medel för trygghetsskapande investeringar i Vårberg. Dessa investeringar kommer att tas fram av invånare genom en process för medborgarbudget.

Under årets första tertial har cirka 300 invånare deltagit i program som genomförts av förvaltningen i samverkan med civilsamhället. Nämnvärt är en hearing för kvinnor om kvinnors organisering och kvinnogruppträffar i Vårberg.

Förvaltningen har, med medel från myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, anställt en projektledare för att öka valdeltagandet bland utrikes födda via projektet "Skärholmen röstar!"

Målet ”Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning” uppfylls. Årsmålet avseende andelen av förvaltningens inköp från anslutna leverantörer som är elektroniska bedöms uppnås. Förvaltningen har i samarbete med Älvsjös stadsdelsförvaltning rekryterat en upphandlingssamordnare i syfte att stärka inköp- och upphandlingskompetensen i förvaltningarna.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfylls under året.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel tjänsteutlåtanden som innehåller en jämställdhetsanalys	100 %				100 %	100 %	100 %	Tertial 1 2018

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna stödja kvinnors organisering med målet att öka kvinnors makt och inflytande i det offentliga rummet.	2018-01-01	2018-12-31	

Nämndmål:

Nämndens verksamheter är jämställda

 Uppfylls helt

Beskrivning

- Invånarna i stadsdelsnämndsområdet behandlas lika och ges samma förutsättningar oavsett kön
- Samverkan med civilsamhället utvecklas och bidrar till kvinnors makt i det offentliga rummet
- Medarbetare har kunskap inom jämställdhet och jämställdhetsanalyser görs i enlighet med programmet för ett jämställt Stockholm
- Genusbudgetering prövas inom utvalda enheter

Förväntat resultat

Alla egeninitierade tjänsteutlåtanden innehåller en jämställdhetsanalys

Analys

Förvaltningens arbete med att integrera ett jämställdhetsperspektiv i all ordinarie verksamhet

fortsätter. Förvaltningsledningen har fattat beslut om att alla medarbetare ska få utbildning i att genomföra jämställdhetsanalyser med hjälp av metoden "Sjuan". Förvaltningen planerar att sammanställa ett jämställdhetsbokslut i slutet av året. Syftet med jämställdhetsbokslutet är att presentera förvaltningens jämställdhetsarbete på ett mer sammanhållet sätt.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen utvecklar jämställdhetsarbetet genom den tillsatta styrgruppen med representanter från förvaltningens alla verksamheter	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen utvärderar arbetssättet med avkånade ärendedragningar	2018-01-01	2018-12-31	
 Medarbetare utbildas i jämställdhet	2018-01-01	2018-12-31	
 Samverkan med stadsmissionen utvecklas och stärks för att öka kvinnors makt i det offentliga rummet	2018-01-01	2018-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfylls under året.

Goda exempel

Inom kort kommer förvaltningen att påbörja en ny hälsofrämjande satsning i form av "Personalstöd". Det är en möjlighet för alla medarbetare att kunna ringa förvaltningens krisstödsleverantör och helt anonymt få psykologiskt stöd men också möjlighet till familjejuridisk rådgivning. Undersökningar visar på att samtalsstödet leder till minskad frånvaro, ökad produktivitet, problem uppmärksammas tidigt, det upplevs också som ett bra goodwill för arbetsgivaren och ett skyddsnät för medarbetarna. Samtalsstödet kommer att provas under ett år och kontinuerlig utvärdering kommer att ske. Skärholmen är den första arbetsplatsen i Stockholms stad som provar metoden.

Under perioden har förvaltningen avslutat det projekt i vilket medarbetare inom verksamheter för personer med funktionsnedsättning samt socialpsykiatri har utbildats i anhörigperspektivet. Projektet syftade dels till att implementera stadens Program för stöd till anhöriga och dels till att stärka medarbetarnas kompetens i anhörigperspektivet för att på sikt öka anhörigas nöjdhet och trygghet med kontakterna med sin närståendes verksamhet. Personalen inom verksamheterna för personer med funktionsnedsättning har haft tre workshops där olika aspekter av anhörigperspektivet, såsom lagstiftning och bemötande har gått igenom. För medarbetare inom socialpsykiatri har en föreläsning om barn som anhöriga anordnats. Vid mätningen av projektets måluppfyllelse framkom att projektet haft önskad effekt avseende ökad kompetens hos förvaltningens medarbetare. En mätning av projektets effekt på upplevelsen hos anhöriga planeras till hösten 2018.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeindex ♀	82	84	82	83		83	81	2018
Analys Förvaltningen når inte upp till förvaltningens högt uppsatta mål. Enheterna kommer att arbeta med resultaten från medarbetarenkäten med målsättningen att framtagna handlingsplaner ska ge resultat på AMI vid kommande mätning								
  Index Bra arbetsgivare ♀				82		84	84	2018
  Sjukfrånvaro ♀	7 %	3,8 %	7,6 %	7,1 %	6,9 %	6,9 %	tas fram av nämnden	Tertial 1 2018
  Sjukfrånvaro dag 1-14 ♀	2,4 %	1,9 %	2,5 %	2,3 %	2,2 %	2,2 %	tas fram av nämnden	Tertial 1 2018

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna stödja stadsdelsnämnderna i hur äldreomsorgen kan organisera sin ledningsorganisation för att främja det närvarande ledarskapet	2018-01-01	2018-12-31	
  Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna genomföra och utvärdera en pilot med schemalagd reflektionstid i hemtjänsten	2018-01-01	2018-12-31	

Nämndmål:

Chefer och medarbetare har en gemensam bild av uppdraget och rätt kompetens för att nå verksamhetens mål

 Uppfylls helt

Beskrivning

Chefer och medarbetare har kompetens:

- För sitt uppdrag. Det finns en långsiktig strategi för förvaltningens kompetensförsörjning, där satsningar görs för att attrahera, rekrytera, introducera, utveckla och behålla medarbetare. Behoven av kompetens ser olika ut i olika verksamheter och strategin är anpassad efter detta. Samtliga medarbetare har individuella utvecklingsplaner. All rekrytering är kompetensbaserad
- Inom genus, normkritik, antirasistiskt perspektiv och HBTQ frågor för att ingen, varken medarbetare eller medborgare, ska bli diskriminerad. Arbetet mot diskriminering sker systematiskt och utmärks av lärande
- För att kunna möta invånare, oavsett kön, som lever med våld i nära relationer, har en psykisk ohälsa eller som har ett pågående missbruk
- För att kunna arbeta våldsförebyggande med barn och unga oavsett kön

- Om barnkonventionen och barns rättigheter.

I övrigt är chefer och medarbetare:

- Väl insatta i målen och analyserar systematiskt resultaten ur ett jämställdhetsperspektiv för att förbättra arbetssätt och nå förbättrad måluppfyllelse utifrån resultatbaserad styrning
- Uppmärksam på brukaren/medborgarens behov och vad som leder till goda resultat som sen blir grunden för verksamhetens utveckling

Förväntat resultat

Minst 93 % av medarbetarna anser att de är insatta i sin arbetsplats mål

Analys

92 % av medarbetarna svarar högt avseende om de anser att de är insatta i sin arbetsplats mål och åtaganden, vilket innebär att förvaltningen nästan når årsmålet.

Förvaltningens verksamheter har arbetat med att skapa delaktighet kring verksamhetsplan, mål och arbetssätt samt utvärdering av dessa. Vidare har förvaltningens verksamheter tagit fram en handlingsplan från medarbetarenkätens resultat där arbete med viktiga resultat för verksamheten lyfts.

81 % av förvaltningens medarbetare anser att värdegrunden har betydelse för brukarna på deras arbetsplats vilket är 2 procentenheter lägre än föregående år. Förvaltningen har påbörjat, enligt verksamhetsplanen, ett arbete med att revidera förvaltningens nuvarande värdegrund. Nya värdeord kommer att tas fram under 2018 och arbetet med att implementera en ny värdegrund kommer att ske 2019.

88 % av förvaltningens medarbetare har en skriftlig individuell utvecklingsplan, vilket innebär att årsmålet nås.

Arbetet enligt förvaltningens kompetensförsörjningsplan har påbörjats och fortlöper enligt plan. Arbetet med att HBTQ certifiera förvaltningens enheter pågår.

Förvaltningen rekryterar enligt kompetensbaserad rekrytering. Planeringen och genomförande av kompetensutveckling, gällande bland annat ledarskapsutveckling, genus, normkritik, antirasistiska perspektiv och HBQT-frågor av förvaltningens medarbetare pågår.

Förvaltningen har under året sökt och beviljats medel för karriärutvecklingsprogram, ett arbete som kommer att startas inom kort.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/pojkar	Utfall kvinnor/flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel medarbetare som anser att de är insatta i sin arbetsplats mål (Nivå 4-5)	92 %	93 %	92 %	93 %		93 %		2018
Analys Under våren kommer enheterna att arbeta med resultaten från medarbetarundersökningen.								
  Andel medarbetare som har en skriftlig individuell	88 %			84 %		85 %		2018

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
utvecklingsplan								
 ♀ Andel medarbetare, kvinnor och män, som genomgått en utbildning i jämställdhet, mångfald, genus, normkritik, antirasistiska perspektiv och/eller HBTQ-frågor	52 %			43 %		45 %		2018

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Ett ledaraspirantprogram utvecklas för förvaltningens medarbetare.	2017-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen fortsätter kompetensutvecklingssatsningen "Läslýftet" som primärt riktar sig till förskollärare och bygger på kollegialt lärande med stöd av handledare.	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen satsar på att höja den språkliga kompetensen, i både tal och skrift, hos medarbetaren	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningens arbete med kompetensförsörjning ska vidareutvecklas och aktiviteter enligt förvaltningens kompetensförsörjningsplan genomförs (se bilaga 10)	2016-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningens lönekriterier vidareutvecklas i samverkan med de fackliga organisationerna	2015-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningens värdegrund revideras	2018-01-01	2019-12-31	
 Medarbetare inom flera enheter HBTQ-certifieras	2018-01-01	2018-12-31	
 Medarbetare inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning och socialpsykiatri utbildas i anhörigperspektivet	2018-01-01	2018-12-31	
 Medarbetare och chefer kompetensutvecklas inom genus, normkritik, antirasistiska perspektiv, HBTQ-frågor och diskrimineringsfrågor för att säkerställa att ingen invånare eller medarbetare utsätts för diskriminering eller kränkande särbehandling	2017-01-01	2018-12-31	
 Medarbetare och chefer kompetensutvecklas inom våldsbejakande extremism samt otillåten påverkan	2018-01-01	2018-12-31	
 Medarbetarna kompetensutvecklas i användning av digitala verktyg	2017-01-01	2018-12-31	

Nämndmål:

Chefer och medarbetare tar ansvar för en god arbetsmiljö för att nå verksamhetens mål

 Uppfylls helt

Beskrivning

Chefer och medarbetare:

- Upplever arbetsglädje och har trygga arbetsvillkor. Fasta heltidsanställningar ökar och visstidsanställningar minskar

- Upplever att förvaltningen och deras arbetsplats är en arbetsplats för alla som genomsyras av jämställdhet och mångfald. Arbetsplatserna är fria från diskriminering och mänskliga rättigheter är respekterade. Ett systematiskt arbete bedrivs för att säkerställa att alla medarbetare behandlas likvärdigt kopplat till arbetsförhållanden, utvecklingsmöjligheter och arbetsvillkor
 - Inom socialtjänsten och förskola upplever att de har en bra arbetssituation utifrån intentionerna i stadens handlingsplaner och de deltar och bidrar i arbetet
 - Har en god arbetsmiljö. Ett aktivt hälsofrämjande arbete bedrivs. Chefer utövar ett närvarande ledarskap och medarbetare får det stöd de behöver för att lyckas med sitt uppdrag. Medarbetarna kan påverka sitt arbete och är delaktiga i att utveckla verksamheten. Sjukfrånvaron minskar
 - Är involverade i att ta fram utvecklingsområden och åtgärder utifrån medarbetarundersökningens resultat
- Chefer:
- Upplever att de får ett gott stöd för att lyckas med sitt uppdrag
- .

Förväntat resultat

Sjukfrånvaron minskar och uppgår till max 6,9 %

Aktivt medskapandeindex uppgår till minst 83 %

Minst 75 % av förvaltningens medarbetare anser att ens chef ger stöd i prioriteringar mellan arbetsuppgifter när medarbetaren behöver

Minst 80 % av förvaltningens medarbetare inom socialtjänstens myndighetsutövande verksamheter har kännedom om stadens handlingsplan för att förbättra arbetssituationen för socialsekreterare och biståndsbedömare

Förskolans handlingsplan för barnskötare och förskollärare implementeras

Analys

Förvaltningen hade en svarsfrekvens på 88 % på medarbetarenkäten, vilket var högst bland stadsdelarna. Förvaltningen hade i stort samma resultat som föregående år i majoriteten av frågorna. Resultatet för aktivt medskapande index (AMI) var 82 % vilket var 1 % enhet lägre än föregående år. Ledarskapsindex var densamma som förra året, 81 % och styrningsindex samt motivationsindex sjönk med 1 % enhet var jämfört med förra året. Både kort och lång sjukfrånvaro fortsätter att minska.

Sjukfrånvaron har under det senaste året minskat med en procentenhet och uppgår till 7,0 %. Den nedåtgående trenden samt förvaltningens arbete bidrar till att bedömningen görs att årsmålet kommer att uppnås.

74 % av förvaltningens medarbetare anser att ens chef ger stöd i prioriteringar mellan arbetsuppgifter när medarbetaren behöver. 81 % av förvaltningens medarbetare inom socialtjänstens myndighetsutövande verksamheter har kännedom om stadens handlingsplan för att förbättra arbetssituationen för socialsekreterare och biståndsbedömare

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel av förvaltningens medarbetare inom socialtjänstens myndighetsutövande verksamheter som har kännedom om stadens handlingsplan för att förbättra arbetssituationen för socialsekreterare och biståndsbedömare.	81,65 %				82 %	80 %		Tertial 1 2018
Analys Enkät gällande handlingsplanen för att förbättra arbetssituationen för socialsekreterare och biståndsbedömare har skickats ut till alla enheter som arbetar med myndighetsutövning inom socialtjänsten. Enkäten har skickats ut till 165 medarbetare och 109 av dessa har besvarat enkäten. Av de 109 personer som svarat har 89 personer svarat att de känner till handlingsplanen.								
 ♀ Andel långtidssjukfrånvaro	3,28 %	1,14 %	3,69 %	3,39 %	3,3 %	3,3 %		Tertial 1 2018
 ♀ Andel medarbetare med tillsvidareanställning				82 %		91 %		2018
 ♀ Andel medarbetare som ser fram emot att gå till arbetet (Nivå 4-5)	79 %	81 %	79 %	80 %		80 %		2018
Analys Resultatet har sjunkit med en procentenhet. Förhoppningen är att arbetet med medarbetarenkäten och övrigt arbetsmiljö- och hälsoarbete kommer att ge positiv inverkan vid nästa mätning.								
 ♀ Andel medarbetare som upplever att de får stöd i prioriteringar mellan arbetsuppgifter när de behöver det (Nivå 8-10)	74 %	75 %	74 %	74 %		75 %		2018
Analys Resultatet är oförändrat sedan förra året. Förhoppningen är att arbetet med medarbetarenkäten och arbetet med att utveckla det närvarande ledarskapet kommer att ge positiv inverkan vid nästa mätning.								
 ♀ Andel medarbetare som upplever att de har möjligheter att påverka hur de ska utföra sitt arbete (Nivå 8-10)	78 %	84 %	77 %	74 %		75 %		2018
 ♀ Andel medarbetare som upplever att de kan få tag i sin chef om de behöver det (Nivå 8-10)	81 %	87 %	80 %	81 %		82 %		2018
Analys Resultatet är oförändrat sedan förra året. Förhoppningen är att arbetet med medarbetarenkäten och arbetet med att utveckla det närvarande ledarskapet kommer att ge positiv inverkan vid nästa mätning.								
 ♀ Andel medarbetare som upplever att man pratar om jämställdhet och mångfald på arbetsplatsen.	89 %			84 %		85 %		2018
 ♀ Andel sjukfrånvaro mellan 15-90 dagar	1,29 %	0,72 %	1,4 %	1,36 %	1,3 %	1,4 %		Tertial 1 2018

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Personalomsättningen inom socialtjänstens myndighetsutövande enheter efter implementerad handlingsplan uppgår till maximalt 10 %.	21 %				21 %	10 %		Tertial 1 2018
Analys Förvaltningen bedömer att årsmålet inte kommer uppnås. Förvaltningen ändrat metoden att beräkna personalomsättningen till vad som bedöms vara en mer rättvisande metod. Beräkningen i utfallet baseras på antalet externa avgångar dividerat med genomsnittligt antal tillsvidareanställningar. Avgångar som skett inom förvaltning är inte medräknade. Vidare analys av utfallet kommer att ske under 2018.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förskolans ledningsorganisation ska utvecklas i syfte att främja det pedagogiska ledarskapet	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen utvecklar arbetet med lika rättigheter och möjligheter i syfte att motverka diskriminering	2018-01-01	2018-12-31	
 Handlingsplanen för att förbättra arbetsmiljön för barnskötare och förskollärare implementeras	2018-01-01	2018-12-31	
 Inom ramen för handlingsplanen för att förbättra arbetssituationen för socialsekreterare och biståndsbedömare startas månadsvisa förvaltningsfika för socialtjänstens medarbetare.	2018-01-01	2018-12-31	
 Samtliga medarbetare som slutar får en skriftlig förfrågan via mail med ett antal frågor kring skälet till att hen slutar	2018-01-01	2018-12-31	
 Tillsvidareanställda medarbetare som idag har en ofrivillig deltidsanställning kommer att erbjudas en heltidsanställning	2018-01-01	2018-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfylls under året.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel brukare i dagverksamhet för äldre som inte upplever				86 %		87 %	Öka	2018

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
diskriminering								
  Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som inte upplever diskriminering				77 %		80 %	Öka	2018
  Andel brukare inom socialpsykiatri som inte upplever diskriminering				83 %		92 %	Öka	2018
  Andel brukare som inte upplever diskriminering inom förskolan och familjedaghem				92 %		93 %	Öka	2018

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsdelsnämnderna ska i samverkan med civilsamhället och genom befintliga mötesplatser verka för att nå och stärka kunskaperna hos fler föräldrar om barn och ungas rättigheter. Kommunstyrelsen ska vara behjälplig i arbetet	2018-01-01	2018-12-31	

Nämndmål:

Nämndens verksamheter lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering

 Uppfylls helt

Beskrivning

Flickor, pojkar, kvinnor och män:

- Känner sig trygga och det förekommer ingen diskriminering i förvaltningens verksamheter utifrån kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Flickor, pojkar, kvinnor och män får det stöd de behöver oavsett kön och bakgrund

Övrigt:

- Förvaltningens förstärker arbetet mot diskriminering och fortsätter utveckla arbetet med HBTQ-frågor, flera av förvaltningens verksamheter kommer att HBTQ-certifieras

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Feriearbetande ungdomar får under sin arbetsperiod utbildning kring diskriminering, genus, normkritik och antirasism	2017-01-01	2018-12-31	
 Förskolorna tydliggör var vårdnadshavarna kan vända sig om de upplever att deras barn har blivit diskriminerade i förskolan	2017-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen bevakar nya riktlinjer för samråd med de nationella minoriteterna och strategin för romsk inkludering	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen säkerställer att kompetens finns om rasism och diskriminering hos chefer och personal som möter invånare. Med utgångspunkt i ECCARS (Sveriges kommuner och landstings	2018-01-01	2018-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
förslag tio konkreta exempel mot rasism, diskriminering och främlingsfientlighet) tiopunktsprogram			
 Förvaltningen tar fram en plan för att synliggöra arrangemanget av EuroPride 2018 med aktiviteter i verksamheterna	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen undersöker möjligheten till att få in en till diskrimineringsfråga i brukarundersökning för socialtjänstens målgrupp	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen utvecklar samverkan med rådet för mänskliga rättigheter för att förstärka förvaltningens arbete mot diskriminering och normkritiskt tänkande	2018-01-01	2018-12-31	
 Lokalstrategi Föreningsliv	2018-01-01	2018-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention

 Uppfylls delvis

Analys

Andel utredningar som återkopplas direkt till flickor och pojkar är i dagsläget 50 %. Det är osäkert om årsmålet på 70 % kommer att uppnås. Åtgärder som vidtas är att biträdande enhetschefer kommer att följa upp antalet återkopplade utredningar och undersöka orsaker till varför utredningar inte återkopplas samt ge stöd till socialsekreterarna.

Det är osäkert om målet att 92 % av de familjer med osäkra boendeförhållanden som är placerade av socialtjänsten där en barnkonsekvensanalys är genomförd kommer uppnås. Förvaltningen har tagit fram en detaljerad åtgärdsplan för att säkerställa att socialsekreterare genomför barnkonsekvensanalyser i alla ärenden som rör familjer som placerats av socialtjänsten med osäkra boendeförhållanden.

Indikatorerna är nya för i år vilket kan ha försvårat arbetet med att sätta rimliga årsmål.

Nämndmål:

Nämndens verksamheter respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med barnkonventionen

 Uppfylls delvis

Beskrivning

- Flickor och pojkar växer upp under trygga förhållanden. Deras tankar och synpunkter vägs in och beaktas i de beslut och insatser som berör dem, både direkt och indirekt
- Rutiner för arbete med barns delaktighet finns på samtliga enheter inom socialtjänst, förskola och egen-regi verksamheterna inom äldreomsorgen, personer med funktionsnedsättning, socialpsykiatri och stadsutveckling. Barnperspektivet och barns delaktighet beaktas inom samtliga områden så långt det är möjligt utifrån varje individs förutsättningar och mognad

Förväntat resultat

I minst 92 % av familjer med osäkra boendeförhållanden som är placerade av socialtjänsten är en barnkonsekvensanalys genomförd

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn och ungdomar (5 -17 år) som fått sin utredning återkopplad						70 %		2018
Analys Andel utredningar som återkopplas direkt till flickorna och pojkarna är i dagsläget 50%. Det är osäkert om målet kommer att nås. Åtgärder som vidtas är att biträdande enhetschefer kommer att följa upp antalet återkopplade utredningar och undersöka orsaker till varför utredningar inte återkopplas samt att ge stöd till socialsekreterarna.								
 Andel familjer med osäkra boendeförhållanden som är placerade av socialtjänsten där en barnkonsekvensanalys är genomförd.						92 %		2018
Analys Det är osäkert om förvaltningen kommer att nå målet. Förvaltningen har tagit fram en detaljerad åtgärdsplan för att säkerställa att socialsekreterare genomför barnkonsekvensanalyser i alla ärenden som rör familjer som placerats av socialtjänsten med osäkra boendeförhållanden.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Barn med insatser från förvaltningens assistansenheter i egen regi är delaktiga vid utformningen av sina insatser.	2017-01-01	2018-12-31	
 Kompetensutveckling gällande Barnkonventionen till berörda medarbetare inom förskola och socialtjänst	2018-01-01	2019-12-31	
 Samtliga enheter inom socialtjänsten upprättar rutiner kring barns delaktighet.	2018-01-01	2018-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.5 Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfylls under året.

Goda exempel

Inrättandet av Relationsvårdscenter (RVC) Sydväst är beslutat. RVC beräknas kunna öppna under sommaren 2018. Förutom RVC kommer även förvaltningen ha ett gemensamt relationsvårdsteam (RVT) tillsammans med Hägersten-Liljeholmen- och Älvsjö stadsdelsförvaltning.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel medarbetare som gått utbildning kring att upptäcka barn som upplever våld i nära relation samt hedersrelaterat våld, konsekvenser av det och hur man kan prata om detta				70		70 %	Tas fram av nämnden	2018
  Andel medarbetare som har genomgått utbildning om att upptäcka våldsutsatthet och konsekvenser av detta inkl särskilt utsatta grupper				70		70 %	Tas fram av nämnden	2018
  Antal personer som utsatts för våld i nära relation som är kända av socialtjänsten				156 st		400 st	tas fram av nämnden	2018

Nämndmål:

Flickor, pojkar, kvinnor och män lever i relationer fria från hot och våld

 Uppfylls helt

Beskrivning

Flickor, pojkar, kvinnor och män:

- Lever ett självständigt liv utan våld och hot om våld
- Som misstänks leva med våld i nära relation eller vara utsatta för hedersrelaterat våld är kända av socialtjänsten samt utreds och ges insatser utifrån det individuella behovet
- Som är våldsutövare motiveras till att ta emot stöd och behandling för att våldet ska upphöra
- Som upplever hedersrelaterat våld uppmärksammas särskilt med fokus på att upptäcka förekomsten av att flickor och pojkar är utsatta. De som har haft insatser från förvaltningen på grund av våld i nära relation/hedersrelaterat våld i nära relation upplever att våldet upphör
- Har inflytande över sin livssituation och är informerade om hur de kan påverka sin vardag

Övrigt:

- Flickor och pojkars röster görs hörda. Barnrättsperspektivet är förstärkt och genomsyrar förvaltningens alla verksamheter

Förväntat resultat

Minst 400 personer som utsatts för våld i nära relation är kända av socialtjänsten

Minst 60% av personer som haft kontakt av relationsvårdsteamet (RVT) upplever att alla former av våld har upphört sex månader efter avslutad utredning/insats

Minst 95% av de barn som varit medföljande på skyddat boende har fått sin skolgång säkrad

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn som varit medföljande på skyddat boende där skolgång kunnat säkerställas.						95 %		2018
  Andel personer som haft kontakt med relationsvårdsteamet (RVT) som upplever att alla typer av våld har upphört sex månader efter avslutad utredning/insats.						60 %		2018
 Andel utredningar inom RVT där barnets situation redogörs för i ett eget avsnitt.						95 %		2018
  Andel utredningar som genomförts på RVT i relation till de som är kända av socialtjänsten.						30 %		2018

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen inrättar ett relationsvårdscentrum (RVC) tillsammans med stadsdelsförvaltningarna Hägersten-Liljeholmen och Älvsjö, med Skärholmen som värdstadsdel för region sydväst.	2018-01-01	2018-12-31	
 Medarbetarna inom RVT kompetensutvecklas avseende arbetsmetoder för att arbeta med våldsutövare.	2018-01-01	2018-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.6 Stockholm är en tillgänglig stad för alla

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfylls under året.

Stadsdelsnämnden har fattat beslut om nedläggning av Nya Byvikens LSS-bostad. Bakgrunden till beslutet är att verksamhetens lokaler inte möjliggör utformning av en modern LSS-bostad så som lagstiftningen avser. Uppsägningstiden på hyreskontraktet är två år och förvaltningen ser det som tillräcklig tid att genomföra nedläggningen.

Utifrån resultatet av stadens brukarundersökning inom verksamhetsområde funktionsnedsättning upprättades en handlingsplan. Två av aktiviteterna i handlingsplanen var dels att genomföra en egen brukarundersökning inom förvaltningens LSS-bostäder och dagliga verksamheter i egen regi, dels att genomföra telefonintervjuer med samtliga

företrädare med huvudmän inom samma verksamheter. Båda aktiviteterna genomfördes under december 2017-februari 2018. Resultatet av den egna brukarundersökningen blev svårtolkat på förvaltningsnivå på grund av stort internt bortfall på flera av frågorna. Resultatet för vissa av enheterna visade dock en betydligt högre nöjdhet i jämförelse med stadens brukarundersökning. Resultatet av telefonintervju-undersökningen med företrädarna visade att de ansåg enkäten vara dåligt anpassad för målgruppen utifrån sin omfattning och formuleringarna av frågorna. Vidare framkom att majoriteten av företrädarna inte såg sig som lämpade att besvara enkäten då de i många fall endast har uppdraget att sköta huvudmännens ekonomi. Sammanfattningsvis gav förvaltningens egen brukarundersökning inte något underlag för ett antagande om att nöjdheten hos brukarna generellt är högre än resultatet i stadens centrala brukarundersökning visat. Avseende telefonintervju-undersökningen med företrädarna anser förvaltningen att resultatet ger stöd till stadens beslut om att gå över till SKL:s nationella brukarundersökning inom verksamhetsområde funktionsnedsättning.

Goda exempel

Förvaltningen har under perioden inlett projektet med att skapa ett pedagogiskt ramverk inom LSS-verksamheterna i egen regi. En arbetsgrupp bestående av medarbetare från gruppboendestäder och dagliga verksamheter har skapats. Material till ramverket har börjat produceras och i juni kommer materialet bearbetas i en första omgång fokusgrupper med brukare respektive anhöriga.

Förvaltningen samverkar med rådet för funktionshinderfrågor vid utveckling av parkinvesteringar och deltagande processer såsom medborgarbudgeten i Vårberg samt utvecklingen av Vårbergstoppen.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel nöjda brukare - Daglig verksamhet (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				86 %		88 %	88 %	2018
  Andel nöjda brukare - korttidsboende (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				71 %		85 %	90 %	2018
  Andel nöjda brukare - LSS-boende, vuxna och barn (Stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				84 %		86 %	88 %	2018
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				85 %		87 %	89 %	2018
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de har en fungerande bostad (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				83 %		85 %	tas fram av nämnden	2018

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				74 %		77 %	77 %	2018
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att stadens inne och utemiljö är tillgänglig och användbar. (Stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				69 %		70 %	tas fram av nämnden	2018
  Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				82 %		87 %	91 %	2018

Nämndmål:

Flickor, pojkar, kvinnor och män med funktionsnedsättning lever ett självständigt liv utifrån sin förmåga

 Uppfylls helt

Beskrivning

Flickor, pojkar, kvinnor och män:

- Lever självständiga liv utifrån sin förmåga, har trygga och fungerande boenden med hög kvalitet som är utformade efter det individuella behovet samt har lika möjligheter att ta del av stadens utbud av aktiviteter
- Är nöjda och får ett bra bemötande i kontakten med förvaltningens verksamheter och är väl informerade om hur de kan delta i och påverka sin vardag och får det stöd de behöver.
- Anhöriga till personer med funktionsnedsättning ges ett bra bemötande och stöd
- Har inflytande i utvecklingen av den offentliga miljön. De hindras inte av enkelt avhjälpta hinder och exkluderande design i områdets offentliga rum
- Vars behov utreds inom förvaltningen får barnperspektivet beaktat i förekommande fall
- Blir bemötta med respekt och det förekommer ingen diskriminering utifrån kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder

Övrigt:

- Införandet av ett pedagogiskt ramverk i förvaltningens LSS-verksamheter leder till ökad kunskap hos medarbetarna kring brukarnas funktionsnedsättningar, en samsyn kring uppdraget samt ökad kunskap kring olika metoder såsom tydliggörande pedagogik och lågaffektivt bemötande. Resultatet för brukarna är en ökad grad av delaktighet och nöjdhet och en generell kvalitetshöjning i verksamheterna.

Förväntat resultat

Minst 80% av personer inom socialpsykiatri med insats särskilt boende, driven i förvaltningens egen regi, är nöjda med sitt boende.

Minst 87 % av personer med funktionsnedsättning upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)

Minst 77 % av personer med funktionsnedsättning upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)

Minst 87 % av brukarna inom LSS bostad upplever trygghet i sitt boende

Minst 89 % av personer inom socialpsykiatri med insatsen boendestöd, driven i förvaltningens egen regi, upplever att de fått möjlighet att delta i planeringen av det stöd som ges

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel aktuella genomförandeplaner inom förvaltningens egen regi-verksamheter inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning				97 %		95 %		2018
 ♀ Andel aktuella genomförandeplaner inom förvaltningens egen regi-verksamheter inom socialpsykiatri						95 %		2018
 ♀ Andel deltagare i daglig verksamhet, driven i förvaltningens egen regi, som upplever att de kan prova nya aktiviteter och arbetsuppgifter				76,5 %		80 %		2018
 ♀ Andel personer i förvaltningens egen regi-verksamheter inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning som upplever att de får det stöd de behöver för egna aktiviteter				63 %		85 %		2018
 ♀ Andel personer inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning med insatsen särskilt boende, driven i förvaltningens egen regi, som själva har varit med och planerat det stöd (hjälp) hen får				67 %		80 %		2018
 ♀ Andel personer inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning med insatsen särskilt boende, driven i förvaltningens egen regi, som tycker att det går bra att säga till personalen om				63 %		80 %		2018

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
de tycker att något är fel.								
 ♀ Andel personer inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning med insatsen särskilt boende, driven i förvaltningens egen regi, som är nöjda med sitt boende						85 %		2018
 ♀ Andel personer inom socialpsykiatri med insatsen boendestöd, driven i förvaltningens egen regi, som upplever att de fått möjlighet att delta i planeringen av det stöd som ges				88 %		89 %		2018
 ♀ Andel personer inom socialpsykiatri med insatsen särskilt boende, driven i förvaltningens egen regi, som upplever att de själv haft möjlighet att delta i planeringen av det stöd som ges				67 %		75 %		2018
 ♀ Andel personer inom socialpsykiatri med insatsen särskilt boende, driven i förvaltningens egen regi, som är nöjda med sitt boende						80 %		2018
 ♀ Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av biståndshandläggaren						75 %		2018

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Alla deltagare i daglig verksamhet, driven i förvaltningens egen regi, erbjuds två studiebesök på en ordinarie arbetsplats	2017-01-01	2018-12-31	
 En översyn påbörjas inom trillingen (Älvsjö, Hägersten-Liljeholmen och Skärholmen) för att undersöka möjligheterna och förutsättningarna för en samlad organisation vad gäller assistansverksamheten.	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen inför ett gemensamt pedagogiskt ramverk inom förvaltningens LSS-verksamheter i egen regi (program delaktighet)	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen kartlägger former för brukarinflytande inom förvaltningens LSS-verksamheter i egen regi (program delaktighet)	2018-01-01	2018-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfylls under året.

Goda exempel

Skärholmens stadsdelsnämnd sökte och beviljades 2 miljoner kronor för trygghetsskapande investeringar i Vårberg under 2018. Under våren och tidig sommar ger invånarna förslag på fysiska trygghetsskapande åtgärder som de skulle vilja se i området. Därefter kommer en omröstning att genomföras, invånarna kommer att få rösta på de förslag de tycker är bäst. De vinnande förslagen kommer att byggas/anläggas under hösten.

De förändrade reglerna för föreningsstöd implementeras under våren. De nya reglerna ger möjlighet för föreningar med olika verksamheter att ta del av föreningsstödet för att anordna aktiviteter. Föreningsstödet har utökats till samhälleliga aktiviteter och inte endast kulturprogram. En informationskväll om de nya reglerna hölls för alla föreningar i februari. Totalt har ansökningar om föreningsstöd kommit in från 23 föreningar rörande 32 olika aktiviteter. Förvaltningen ser en större spridning i aktiviteter som föreningarna har sökt medel för, från idrott och motion till föreläsningar och kulturövande. Dessutom har elva nya föreningar sökt medel. Regelförändringen har gett positiva utslag och möjliggjort för fler att söka. Utifrån de nya reglerna har 22 föreningar beviljats stöd för 28 olika aktiviteter.

Under årets första tertial har cirka 300 invånare deltagit i program som genomförts av Skärholmens stadsdelsnämnd i samverkan med civilsamhället. Det handlar bland annat om en hearing för kvinnor om kvinnors organisering och kvinnogruppträffar i Vårberg.

Förvaltningen har, med medel från myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, anställt en projektledare för att öka valdeltagandet bland utrikes födda via projektet Skärholmen röstar! Arbetet kommer i huvudsak att ske genom lokala föreningar, så kallade valambassadörer. Totalt har nio olika föreningar ansökt om att bli ambassadörer. Dessa har intervjuats och beslut har fattats om att utse fyra organisationer till valambassadörer.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel stockholmare som har förtroende för stadsdelsförvaltningen i det område där de bor 				40 %		41 %	42	2018
  Andel stockholmare som vet hur de kan påverka beslut som rör deras närmiljö 				28 %		30 %	25	2018

Nämndmål:

Flickor, pojkar, kvinnor och män har inflytande

 Uppfylls helt

Beskrivning

- Flickor, pojkar, kvinnor och män, vet hur de kan vara delaktiga i och påverka nämndens verksamheter samt det individuella stödet
- Invånarna kommer enkelt i kontakt med förvaltningen och kan lämna synpunkter och förslag. De är även välinformerade om nämndens verksamheter och ansvarsområden. Den dagliga dialogen med invånare och brukare används systematiskt i förvaltningens verksamhetsutveckling
- Målen för de geografiska och/eller tematiska utvecklingsområden i LUP följs upp. Samarbete med andra förvaltningar och bolag eller andra samarbetspartners förstärks

Nämnden har följande råd och beredningsorgan, som är beredande men inte beslutande:

- Äldre- och funktionshindersberedningen tar del av aktuella frågor inom området samt vilka förändringar och utvecklingsarbeten som finns både vad gäller ur ett brukar- och medarbetarperspektiv
- Barn- och ungdomsberedningen tar del av aktuella frågor inom området samt vilka förändringar och utvecklingsarbeten som finns både vad gäller ur ett brukar- och medarbetarperspektiv
- Miljö- och utvecklingsberedningen ska bevaka exploaterings- och byggprojekt, vara stadsdelsnämndens röst i större projekt såsom t.ex. Förbifart Stockholm och Fokus Skärholmen
- Demokratiberedningen utvecklar medborgardialogerna samt ökar samverkan med föreningar och organisationer
- Äldrerådet, funktionshinderrådet och Ungdomsrådet tar del av aktuella frågor inom området och får möjlighet till ökat inflytande

Förväntat resultat

Minst 41% av stockholmarna har förtroende för stadsdelsförvaltningen i det område där de bor

Minst 30% av stockholmarna vet hur de kan påverka beslut som rör deras närmiljö

Minst 83 % av vårdnadshavare till barn i förskolan som upplever att de har möjlighet till delaktighet och inflytande i verksamheten

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel vårdnadshavare till barn i förskolan som upplever att de har möjlighet till delaktighet och inflytande i verksamheten				82		83 %		2018

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen arbetar med ökat valdeltagande och implementerar en handlingsplan för ökat valdeltagande.	2018-01-01	2018-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen genomför kommunikationsinsatser riktade till civilsamhället, föreningar och verksamheter för att sprida kunskap om möjligheterna till stöd, organisering och påverkan, bland annat genom förvaltningens förenings- och demokratisamordnare.	2017-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen kommer att samarbeta med de kommunala bostadsbolagen Stockholmshem och Svenska bostäder samt andra fastighetsägare i stadsdelsnämndsområdet, kring demokrati (LUP)	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen sprider kännedom om paraplyföreningen FOLK till andra föreningar i området.	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen utvecklar det internationella perspektivet i kommunikationen för att kunna kommunicera med fler än bara svensktalande invånare.	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen verkar för fler föreningslokaler i samband med nya bostadsprojekt genom samverkan med exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, bostadsbolagen och utbildningsförvaltningen.	2015-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen, i samarbete med rådet för funktionshinderfrågor, arbetar för att öka valdeltagandet 2018 bland personer med funktionsnedsättning.	2018-01-01	2018-12-31	
 Vid intresse avsätts tid på medborgarmöten för föreningar som vill diskutera eller informera om aktuella ämnen.	2018-01-01	2018-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning

 Uppfylls helt

Analys

Mot bakgrund av månatlig uppföljning av inköpsstatistik bedömer förvaltningen att årsmålet för indikatorn uppnås. I syfte att upprätthålla den höga andelen inköp via systemet följer förvaltningen regelbundet användarstatistiken och användarna erbjuds stöd i form av utbildningar. Att medarbetare som använder inköpsystemet erbjuds kontinuerligt utbildning har stor påverkan på måluppfyllelsen.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel elektroniska inköp	79 %			65 %	73 %	73 %	Tas fram av nämnden	Tertial 1 2018
  Andel upphandlade avtal där en plan för systematisk uppföljning har tagits fram	100 %			100 %		85 %	85%	2018

Nämndmål:

Offentlig upphandling i Skärholmens stadsdelsnämnd utvecklar staden i hållbar riktning

 Uppfylls helt

Beskrivning

• Offentlig upphandling utgör ett medel att driva utvecklingen i socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbar riktning. Förvaltningen ställer i alla upphandlingar tydliga kvalitetskrav, såsom exempelvis krav på bemanning och utbildningsnivå. Miljömässiga och sociala krav följs fullt ut där det är lämpligt. Stadens program för upphandling och inköp är implementerad i förvaltningens verksamheter.

Förväntat resultat

73 % av stadsdelsförvaltningens inköp från anslutna leverantörer är elektroniska.

Analys

Uppföljning av inköpsstatistik visar att 79 % av förvaltningens inköp från anslutna leverantörer är elektroniska. Förvaltningen bedömer att genomförda utbildningar av personal som arbetar med inköp har bidrar till ett gott resultat.

Uppföljning av ekonomi

Uppföljning av driftbudget

Tabellen nedan redovisas nämndens ekonomi utifrån de verksamhetsrubriker som nämnden tilldelats sin budget. Prognostiserat utfall inkluderar resultatöverföringar.

Verksamhet, netto mnkr	VP 2018	BJ	Budget 2018	Utfall 2018 Jan-Apr	Helårs prognos*	Avvikelse mot budget 2018
Nämnd och administration	39,5	2,0	41,5	11,0	41,7	-0,2
Individ- och familjeomsorg	179,6	1,2	180,8	30,7	183,9	-3,1
varav socialpsykiatri	37,5		37,5	13,3	40,0	-2,5
Flyktingmottagande	0,0		0,0	-8,3	-4,0	4,0
Stadsmiljö	8,9	0,6	9,5	4,1	9,5	0,0
avskrivningar	10,2		10,2	3,3	10,2	0,0
räntor	0,5		0,5	0,2	0,5	0,0
Förskola	219,3	0,3	219,6	67,2	219,6	0,0
Äldreomsorg	320,5		320,5	104,3	318,8	1,7
Funktionsnedsättning	284,7		284,7	94,9	285,2	-0,5
Fritid och kultur	17,8		17,8	5,8	17,8	0,0
Arbetsmarknadsåtgärder	18,5		18,5	4,1	20,4	-1,9
Ekonomiskt bistånd	102,0		102,0	31,9	102,0	0,0
varav handläggning	33,9		33,9	8,7	33,9	0,0
Övrig verksamhet	4,1	2,0	6,1	2,5	6,1	0,0
Summa	1 205,6	6,1	1 211,7	351,6	1 211,7	-0,0
Investeringar parker	10,3	5,1	15,4	2,5	15,4	0,0
Investeringar inventarier	1,3	0,1	1,4	0,3	1,4	0,0
Investeringar	11,6	5,2	16,8	2,7	16,8	0,0

*exkl. prestationsförändringar

Nämnd och administration

För verksamhetsområdet prognosticeras ett underskott om 0,2 vilket beror på ökade kostnader inom staben.

Individ- och familjeomsorg

För verksamhetsområdet prognosticeras ett underskott om 3,1 mnkr.

Verksamheten för vuxenmissbruk redovisar ett underskott om 3,0 mnkr. Underskottet är hänförligt till ökade kostnader för vård av unga vuxna mellan 18-25. För att komma tillrätta med underskottet görs en översyn av ärenden varje månad. Möjligheten till att hitta mindre kostsamma insatser som håller samma kvalitet ses kontinuerligt över. Samma arbete pågår även inom socialpsykiatri.

Enheten Barn och unga har ett något lägre utfall än budget som beror främst på färre kostsamma placeringar. Även Resursenheten och Relationsvårdsteamet har ett lägre resultat än budgeterat som beror på vakanser och färre placeringar i skyddat boende.

Socialpsykiatri

För verksamhetsområdet prognosticeras ett underskott om 2,5 mnkr.

Största förändringen finns inom HVB-placeringar där kostnaderna har fördubblats. På grund av detta har enheten satt in extra åtgärder för att säkerställa brukarnas behov och beslut.

Flyktingmottagande

För verksamhetsområdet prognosticeras ett överskott om 4,0 mnkr.

I förvaltningens prognos är det inte medräknat eventuell ersättning för kostnader hänförliga till flyktingmottagande avseende tidigare år. Mot bakgrund av att det är mycket svårt att bedöma eventuella intäkter samt om de infaller i år har förvaltningen inte gjort någon uppskattning. Förvaltningen inväntar mer information från Migrationsverket.

Överskottet beror på schablonintäkter från Migrationsverket. Förvaltningen prognosticerar en budget i balans för köp av placeringar av ensamkommande. Prognosen beror främst på lägre dygnskostnader för placeringar.

Förvaltningen arbetar kontinuerligt för att hitta platser med lägre dygnskostnad för ungdomar, bland annat inom familjevården. I de fall där unga ännu inte fyllt 18 år och inte har uppehållstillstånd återgår ansvaret successivt till Migrationsverket för handläggning enligt de nya riktlinjerna.

Stadsmiljö

För verksamhetsområdet prognosticeras en budget i balans.

Förskola

För verksamhetsområdet prognosticeras en budget i balans före och efter resultatöverföring.

Centralt inom förskolan prognosticeras ett underskott om 0,5 mnkr som är hänförliga till ökade kostnader för ett tillfälligt bygglov avseende förskolan på Odd Fellow 15 och projekteringskostnader för förskolan på Ekholmsvägen 133 som brann ned förra året.

Resultatenheterna prognosticerar ett sammanlagt överskott om 0,5 mnkr. En fond får maximalt uppgå med 10% av resultatenhetens bruttobudget innevarande år. Enligt nuvarande helårsprognos om överskott innebär att överskjutande fondmedel som överstiger 10% av bruttobudgeten kommer att ingå i förskoleverksamhetens totala resultat. Justering av resultatfonderna görs vid årsbokslutet då det slutliga resultatet redovisas.

Antal inskrivna barn är betydligt färre jämfört med antal barn i KF-budgeten och prestationsförändringen beräknas överstiga 8,0 mnkr. Färre barn innebär minskade intäkter som medför anpassning av bemanning. Förvaltningen följer noggrant inskrivningsgraden inom förskolan. Lokalutnyttjandet är en strategisk fråga som förvaltningen kontinuerligt arbetar med.

I prognosen ingår förväntad ersättning från kommunstyrelsen för höga hyror och full barnomsorgsgaranti.

Äldreomsorg

För verksamhetsområdet prognosticeras ett överskott om 1,7 mnkr vilket är hänförligt till utförrarverksamheterna.

Stödverksamheten prognosticerar ett överskott om 1,0 mnkr och är hänförligt till lägre kostnader för aktivitetscenter som startar upp senare än planerat.

Hemtjänst i egen regi prognosticerar ett underskott om 1,0 mnkr. Underskottet är hänförligt till högre hyreskostnader i nya lokaler som verksamheten flyttade till under 2017 samt ökad andel av de centrala kostnaderna inom äldreomsorgen.

Sätra vård- och omsorgsboende prognosticerar ett överskott om 1,0 mnkr. Överskottet beräknas utifrån ökad beläggningsgrad för demens- och profilboenden jämfört med budget.

För beställarenheten prognosticeras ett överskott om 2,5 mnkr. Överskottet på helår beror på lägre vårdkostnader inom korttidsvård och vårdomsorgsboenden under årets första fyra månader jämfört med budget.

Utvecklingen inom hemtjänsten och inom vård- och omsorgsboenden följs upp noggrant, då dessa har stor påverkan på enhetens kommande ekonomiska utveckling. Förvaltningen fortsätter systematiskt att arbeta med att beräkna tid för insatser i hemtjänsten i syfte att göra rättssäkra och lika bedömningar av behov.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

För verksamhetsområdet prognosticeras ett underskott om 0,5 mnkr. Underskottet beror främst på ökade vårdkostnader inom beställarenheten.

Det prognostiserade underskottet inom beställarenheten uppgår till 7,8 mnkr och återfinns inom insatstyperna personlig assistans enl. LSS, boendeplaceringar utanför LOV samt inom kostnaderna för turbundna resor. Under senaste månaderna har förvaltningen fått ett antal nya assistansärenden samt antal kunder som utnyttjar turbundna resor har ökat avsevärd, vilket medförde högre kostnader.

I mars påbörjades ett arbete med att implementera jämställdhetsperspektiv i budgetprocessen. Målet är inom snar framtid, att bredda kompetensen inom enheten om konsupplade kostnadsanalyser och att uppnå ett bättre brukarperspektiv.

Förvaltningen arbetar kostnadsmedvetet och rättssäkert och fokus ligger på omförhandlingar av boendeplaceringar utanför LOV i syfte med att nå en budget i balans.

Fritid

Verksamheten prognostiserar en budget i balans.

Arbetsmarknadsåtgärder

För verksamhetsområdet prognosticeras ett underskott om 1,9 mnkr.

Underskottet beror på förvaltningens ökade kostnader för feriearbetare som är hänförlig till förvaltningens ökade ambition.

Ekonomiskt bistånd

För verksamhetsområdet prognosticeras en budget i balans.

Mars 2018 har 631 hushåll fått stöd vilket är 24 färre än samma månad 2017.

De senaste 12 månaderna har 385 hushåll avslutats, av dessa har 32 procent fått arbete eller börjat studera, 12 procent har beviljats annan ersättning, 32 procent har flyttat från stadsdelsnämndsområdet eller har varit engångsansökningar.

Övrig verksamhet

För verksamhetsområdet prognosticeras en budget i balans.

Resultatenheter

Förskolans Resultatenheter (tkr)	Budget 2018	Resultat 2018	Årets resultat	Omf av årets resultat	Resultat från 2017	Aterföring av Resultat från 2017	Resultat- överföring till 2018
RE1, Bredäng	37 161	36 961	200	0	3 850	-134	3 716
RE2, Bredäng-Sätra	41 465	41 365	100	100	3 885	0	3 985
RE3, Skärholmen	26 106	26 206	-100	0	2 980	-369	2 611
RE4, Skärholmen-Vårberg	32 033	31 933	100	54	3 149	0	3 203
RE5, Vårberg	24 999	24 799	200	0	2 642	-142	2 500
Netto	161 764	161 264	500	154	16 506	-645	16 015

Resultatenheterna prognosticerar ett sammanlagt överskott om 0,5 mnkr. En fond får maximalt uppgå med 10% av resultatenhetens bruttobudget innevarande år. Enligt nuvarande helårsprognos om överskott innebär att överskjutande fondmedel som överstiger 10% av bruttobudgeten kommer att ingå i förskoleverksamhetens totala resultat. Justering av resultatfonderna görs vid årsbokslutet då det slutliga resultatet redovisas.

Ökade kostnader för inköp av Ipads och vikariekostnader när personal går på utbildningar kan eventuellt uppstå i samband med införandet av skolplattformen.

Investeringar

Förvaltningen har sammanlagt 15,4 mnkr i budget för parkinvesteringar och 1,4 mnkr för investeringar av maskiner och inventarier. I parkinvesteringar ingår medel för reinvesteringar, trygghetsinvestering, klimatinvestering samt nyckelinvesteringar/mindre parkinvesteringar.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Förvaltningen har inte gjort några försäljningar.

Betydande projekt som inte är investeringar

Omslutningsförändringar

Förvaltningen begär inga omslutningsförändringar i T1 2018.

Budgetjusteringar

Förvaltningen begär budgetjusteringar om 0,2 mnkr i T1 2018 för trygghetskapande åtgärder i, Skärholmens stadsdelsförvaltning. Se bilaga 9.

Medel för lokaländamål

Analys av balansräkning

Övrigt

Synpunkter och klagomål

Övrigt